

Hanna Kurkinen ja Päivi Litola-Pankova

OSAKEYHTIÖ APTEEKIN RINNALLA

Vaikutus apteekkarin verotukseen Case-apteekissa

OSAKEYHTIÖ APTEEKIN RINNALLA

Vaikutus apteekkarin verotukseen Case-apteekissa

Hanna Kurkinen ja
Päivi Litola-Pankova
Opinnäytetyö
Kevät 2020
Liiketalous
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Liiketalous, Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto

Tekijät: Hanna Kurkinen ja Päivi Litola-Pankova

Opinnäytetyön nimi: Osakeyhtiö apteekin rinnalla – Vaikutus apteekkarin verotukseen Case-apteekissa

Työn ohjaaja: Leena Yrttiaho

Työn valmistuslukukausi ja -vuosi: Kevät 2020

Sivumäärä: 61 + 3

Tämän opinnäytetyön aiheena on osakeyhtiö apteekin rinnalla. Apteekit ovat Suomessa toimimiyrityksiä, eikä yritysmuotoa voi muuttaa. Työn tarkoituksena on selvittää, kannattaako toimeksiantaja-apteekkarin perustaa osakeyhtiömuotoinen erillisyhtiö apteekin rinnalle. Osakeyhtiön kautta myytäväksi voidaan siirtää muut kuin lääkkeet. Asiaa lähestytään verotuksen näkökulmasta eli tutkitaan, keventäisikö osakeyhtiö mahdollisesti apteekkarin verotusta. Toimeksiantajana työssä on pohjoissuomalaisen apteekin apteekkari, joka on pohtinut osakeyhtiön mahdollisuutta nykyisen suuremman apteekin yhteydessä. Toimeksiantaja pysyy anonyyminä.

Työn teoriaosuudessa käydään läpi perusasiat toiminimestä ja osakeyhtiöstä ja erityisesti niiden verotuksesta. Tämän lisäksi käymme läpi apteekkitoimintaa ja siihen liittyviä erityispiirteitä Suomessa. Lähteinä teoriaosuudessa käytämme alan kirjallisuutta, lainsäädäntöä sekä Internet-sivustoja. Työn empiirinen osuus koostuu verolaskelmista ja niiden analysoinnista. Tutkimusmenetelmänä käytetään kvalitatiivista menetelmää, jossa tutkimusaineisto muodostuu yrityksen vuoden 2019 tilinpäätöstiedoista sekä yrittäjän ja kirjanpitäjän haastatteluista.

Laskelmat päädyttiin tekemään vuodelle 2019 ja arvioidun tuloksen mukaan myös vuodelle 2020. Molemmille vuosille verojen määrä laskettiin pelkkänä toiminimenä sekä toiminimen ja rinnalla toimivan osakeyhtiön yhdistelmänä. Verolaskelmista kävi ilmi, että veroja tulisi maksettavaksi vähemmän, jos apteekin rinnalla olisi osakeyhtiö.

Pelkästään verorasituksen kannalta katsottuna osakeyhtiön perustaminen on siis kannattavaa. Toimeksiantaja voi hyödyntää tätä tietoa ja miettiä osakeyhtiön kannattavuutta myös muista näkökulmista. Erityisesti kannattaa tutkia, miten apteekin kannattavuudelle käy, jos muu myynti siirretään erillisyhtiöön sekä osakeyhtiön tuomia uusia tuottomahdollisuuksia ja sen kautta nettovarallisuuden kasvattamisen mahdollisuuksia. Myös kahden yrityksen toimintaan liittyvä mahdollinen kulujen ja työmäärän lisääntyminen tulee huomioida.

Asiasanat: Toiminimi, osakeyhtiö, apteekki, apteekin erillisyhtiö, verotus

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree programme in Business Economics, Option of Financial Administration

Authors: Hanna Kurkinen and Päivi Litola-Pankova

Title of thesis: A limited company alongside a pharmacy – Consequences on apothecary's taxation in Case pharmacy

Supervisor: Leena Yrttiaho

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2020 Number of pages: 61 + 3

The purpose of this thesis is to find out whether our commissioner gets tax benefits from starting a limited company alongside his/her pharmacy. Our commissioner of the thesis is an apothecary in Northern Finland. All apothecaries in Finland operate as sole traders, which is required by law. They cannot change their form of business, like other entrepreneurs do for example, when their business is growing. However, apothecaries can set up a limited company which sell other products than drugs.

The theoretical framework contains basic information on both company forms. We mainly focused on taxation, but we also presented establishment of both forms as well as administrations and responsibilities. We also have a chapter, where we explain about pharmacy industry and the specialties of it.

Research method used in our thesis was qualitative method. The research consisted of interviewing the apothecary and his/her accountant and making calculations based on pharmacy's financial statement for the year 2019. The interviews and financial statement were used as source material as well as legislation and internet sites such as Tax Administration and Fimea. We also used literature for the theoretical framework.

We made calculations for the year 2019 based on financial statement and for the year 2020 we used prognosis given by accounting firm. Based on our calculations, it was found that there were less taxes to pay when there was a limited company alongside this pharmacy. Although there are other perspectives on this matter that apothecary needs to pay attention to. For example, does the pharmacy stay profitable and the responsibilities that come with limited company. That would be a great theme for further research.

Key words: Pharmacy, sole trader, private limited company, taxation

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	TOIMINIMI	9
2.1	Perustaminen ja hallinto	9
2.2	Toiminimen verotus	10
2.2.1	Verotettava tulo	11
2.2.2	Pääoma- ja ansiotulot	13
2.2.3	Yksityissijoitukset ja -otot	14
2.3	Nettovarallisuus	15
3	OSAKEYHTIÖ	17
3.1	Perustaminen	17
3.2	Hallinto ja vastuu	18
3.3	Varojen jakaminen	19
3.4	Osakeyhtiön ja osakkaan verotus	20
3.5	Yritysmuotojen vertailu	22
4	APTEEKKIALA SUOMESSA	24
4.1	Apteekkilupajärjestelmä	24
4.2	Myynnin jakautuminen apteekissa	26
4.3	Apteekin ja apteekkarin verotus	27
4.4	Apteekkien kannattavuus	30
4.5	Apteekin osakeyhtiö	31
5	VEROLASKELMAT TOIMEKSIANTAJAYRITYKSELLE	34
5.1	Toimeksiantajan kuvaus	34
5.2	Laskelmien teossa huomioitavaa	34
5.3	Verolaskelmat vuodelle 2019	37
5.3.1	Toiminimi yksinään	37
5.3.2	Toiminimi ja osakeyhtiö	40
5.4	Verolaskelmat vuodelle 2020	44
5.4.1	Toiminimi yksinään	45
5.4.2	Toiminimi ja osakeyhtiö	46
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	51
7	POHDINTA	54

LÄHTEET.....	57
LIITTEET	62

1 JOHDANTO

Apteekkitoiminta on Suomessa tarkoin säädeltyä ja sitä voi harjoittaa ainoastaan toiminimen muodossa. Toisin kuin normaalissa liiketoiminnassa apteekin yritysmuotoa ei voi itse valita eikä sitä ole mahdollista muuttaa liiketoiminnan kasvaessa. Apteekkari voi kuitenkin perustaa apteekin rinnalle erillisyhtiön muun kuin lääkemyynnin hoitamiseen. Osakeyhtiön perustamisen taustalla on usein suurempi verosuunnittelun mahdollisuus ja sen kautta mahdollisesti apteekkarin verotuksen keventäminen. Apteekkarit maksavat yleensä enemmän veroja verrattuna samankokoisiin muun alan yrityksiin johtuen progressiivisesta ansiotuloverotuksesta.

Opinnäytetyössä tutkitaan, kannattaako case-apteekkimme apteekkarin perustaa apteekkinsa yhteyteen myös osakeyhtiö. Keskeisimmät tutkimuskysymykset ovat:

- Miten toiminimen ja osakeyhtiön verotus eroaa toisistaan?
- Onko apteekkarille verotuksellisesti kannattavaa perustaa osakeyhtiö apteekin rinnalle?
- Miten varoja kannattaa nostaa osakeyhtiöstä?

Opinnäytetyön toimeksiantaja on pohjoissuomalaisen apteekin apteekkari. Hän on toiminut apteekkarina noin viisi vuotta ja nykyisen apteekin apteekkarina noin puolitoista vuotta. Nykyisen, aiempaa suuremman, apteekin aikana osakeyhtiön mahdollisuuden pohtiminen on tullut ajankohitaiseksi. Toimeksiantaja pysyy nimettömänä tässä työssä. Keskitymme tässä opinnäytetyössä tarkastelemaan osakeyhtiön perustamista pelkästään verotuksen näkökulmasta. Yritysmuodon valintaan vaikuttaa verotuksen lisäksi myös muun muassa toiminnan laajuus, vastuukysymykset ja hallinnon yksinkertaisuus. Apteekeissa tulee lisäksi miettiä työmäärän lisääntymistä siltä kantilta, että apteekin tiloissa ja apteekkarin hallinnoimana toimii kaksi erillistä yritystä, joiden toiminnot tulee pitää erillään toisistaan. Työssä käsitellään vain listaamatonta osakeyhtiötä ja varojen jakoa käsitellään vain palkanmaksun, osingonjaon tai näiden yhdistelmän kannalta.

Tutkimusmenetelmänä on laadullinen tutkimus perustuen yrityksen tilinpäätöstietoihin sekä apteekkarin ja apteekin kirjanpitäjän haastatteluihin. Työn teoriaosuudessa käsittelemme toiminimeä ja osakeyhtiötä sekä näiden yritysmuotojen eroavaisuuksia. Lisäksi perehdymme apteekkialaan ja sen erityispiirteisiin Suomessa. Empiirisessä osassa pyrimme tuottamaan toimeksiantajalle laskel-

mia, joiden avulla hän voi arvioida, onko osakeyhtiön perustaminen verotuksen kannalta kannattavaa. Laskelmat laaditaan vuoden 2019 tilinpäätöstietojen sekä vuodelle 2020 saadun ennusteen pohjalta. Lähteinä työssä käytetään alan kirjallisuutta, lainsäädäntöä sekä Internet-sivustoja.

Työ on tapaustutkimus. Tutkimustuloksia voi soveltaa vain kyseisen apteekin ja apteekkarin verotukseen eikä niistä voi tehdä tilastollisia yleistyksiä. Apteekit ovat keskenään erilaisia, ja poikkeavat toisistaan muun muassa liikevaihdon, myynnin- ja kustannusrakenteen suhteen. Tapaus on meille mielenkiintoinen, koska olemme molemmat aiemmalta koulutukseltamme farmaseutteja. Farmaseutteina tunnemme apteekkityön, mutta nyt pääsemme tutkimaan apteekkitoimintaa uudelta kantilta, johon farmaseutin koulutuksessa ei ole juurikaan perehdytty.

2 TOIMINIMI

Yksityinen elinkeinonharjoittaja on Suomessa toiseksi yleisin yritysmuoto osakeyhtiön jälkeen. Vuoden 2020 alussa yksityisenä elinkeinonharjoittajana toimi 218 656 henkilöä. (Patentti- ja rekisterihallitus 2020a, viitattu 25.3.2020.) Yksityinen elinkeinonharjoittaja harjoittaa liiketoimintaa omissa nimissään eikä erillistä yhtiötä synny. Yksityiset elinkeinonharjoittajat jaetaan liikkeen- ja ammatinharjoittajiin. Juridisesti nämä eivät eroa toisistaan, yleensä ammatinharjoittaminen on liiketoimintaa suppeampaa, taloudellinen riski on pienempi ja yrittäjän omalla ammattitaidolla on suurempi merkitys kuin liiketoiminnassa. (Salin 2015, 10–11; Villa 2018, 43.)

Lainsäädännössä toiminimellä tarkoitetaan yrityksen nimeä yhtiömuodosta riippumatta. Toiminimi on kuitenkin vakiintunut yleiseen käyttöön puhuttaessa yksityisestä elinkeinonharjoittajasta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2020b, viitattu 25.3.2020.) Selkeyden vuoksi käytämmekin tässä opinnäytetyössä yksityisestä elinkeinonharjoittajasta nimitystä toiminimi.

2.1 Perustaminen ja hallinto

Toiminimen voi perustaa Euroopan talousalueella pysyvästi asuva henkilö, muualla asuvat tarvitsevat perustamiseen luvan Patentti- ja rekisterihallitukselta. Toiminimiyrityksen perustamiseen ei liity mitään perustamismuodollisuuksia, vaan yrittäjä voi rekisteröidä toiminimen tekemällä perustamisilmoituksen kaupparekisteriin. Perustamisilmoitus on pakollinen, mikäli yrittäjä harjoittaa luvanvaraista elinkeinoa, yrityksen palveluksessa on muita henkilöitä kuin aviopuoliso, alaikäinen lapsi tai lapsenlapsi tai elinkeinotoimintaa varten on pysyvä toimipaikka. Vaikka velvollisuutta rekisteröimiseen ei olisikaan, rekisteröimisellä saa yksinoikeuden toiminimen käyttöön. (Holopainen 2019, 24, 39; Patentti- ja rekisterihallitus 2019, viitattu 25.3.2020.) Perustamisilmoitus voidaan tehdä sähköisesti tai paperilomakkeella. Samassa yhteydessä voidaan ilmoittautua myös Verohallinnon rekistereihin, joita ovat ennakkoperintärekisteri, arvonlisäverovelvollisten rekisteri sekä työnantajarekisteri. (Holopainen 2019, 62.)

Toiminimiyrityksessä ei ole erillistä hallintoa, vaan yrittäjä itse edustaa yritystä ja tekee yritykseen liittyvät päätökset itse. Toiminimi ei ole itsenäinen oikeushenkilö, vaan yrittäjä tekee kaikki sitoumuksensa ja solmii sopimukset omalla nimellään. Tämän takia myöskään oikeustoimet yrittäjän

ja yrityksen välillä eivät ole mahdollisia. Yritys ei voi esimerkiksi maksaa vuokraa yrittäjälle tämän omistamista toimitiloista. Yrittäjä on vastuussa yritystoiminnassa syntyneistä velvoitteista koko henkilökohtaisella omaisuudellaan, mutta samalla hän saa yrityksen tuottaman voiton omaan käyttöön. Yrittäjän ja yrityksen talous onkin yhtenäinen kokonaisuus, josta yrityksen talous pidetään kirjanpitolisesti erillään. (Alhola 2016, 40; Holopainen 2019, 21–22; Villa 2018, 42–43.)

Kirjanpitolain (1336/1997 1:1a §) mukaan luonnollinen henkilö on kirjanpitovelvollinen harjoittamaan liike- ja ammattitoiminnasta. Toiminimi voi tehdä kirjanpidon yhdenkertaisena, mikäli enintään yksi seuraavista edellytyksistä on täytynyt tällä ja edeltäneellä tilikaudella:

- taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa
- palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä

(KPL 1336/1997 1:1a.2 §)

2.2 Toiminimen verotus

Toiminimen yritystulo verotetaan yrittäjän henkilökohtaisena tulona. Yritystulo jaetaan ansiotuloksi ja pääomatuloksi ja lisätään yrittäjän muihin ansio- ja pääomatuloihin. Verotettava tulo saadaan, kun elinkeinotoiminnan veronalaisista tuloista vähennetään verotuksessa vähennyskelpoiset menot. Tämän jälkeen vähennetään mahdolliset aikaisempien vuosien vahvistetut tappiot. (Veronmaksajat 2019, 88–89.) Tappioita voi vähentää 10 vuoden ajan sitä mukaa kun tuloa syntyy (Tuloverolaki 1535/1992 119.1 §). Ennen ansio- ja pääomatuloksi jakamista toiminimiyrittäjä saa vielä viiden prosentin yrittäjävähennyksen elinkeinotoiminnan tulosta (TVL 1535/1992 30a §).

Jako ansio- ja pääomatuloksi tehdään yrityksen nettovarallisuuden perusteella, jota käsitellään tarkemmin luvussa 2.3. Mikäli yrityksessä on ollut työntekijöitä, nettovarallisuuteen lisätään 30 % tilikauden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksetuista ennakonpidätyksen alaisista palkoista. Näin saadaan pääomatulo-osuuden laskentaperuste, joka määrittää minkä verran tuloista verotetaan pääomatulona ja minkä verran ansiotulona. (Verohallinto 2016, viitattu 31.3.2020).

Mikäli yrittäjä harjoittaa liiketoimintaa yhdessä puolisonsa kanssa, jaetaan yritystulo puolisoitten kesken. Pääomatulo-osuus jaetaan samassa suhteessa kuin henkilöiden osuus on nettovarallisuudesta. Ansiotulo-osuus jaetaan henkilöiden työpanosten suhteessa. Mikäli osuudesta nettovarallisuuden tai työpanosten suhteesta ei anneta selvitystä, jaetaan yritystulo verotettavaksi puolisoitten kesken tasan. (TVL 1535/1992 14 §.) Puolisoksi katsotaan verotuksessa avioliiton ennen verovuoden päättymistä solmineet henkilöt sekä avopuolisot, jotka ovat aiemmin olleet avioliitossa keskenään tai joilla on tai on ollut yhteinen lapsi (TVL 1535/1992 7 §).

2.2.1 Verotettava tulo

Verotettava tulo lasketaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaan verovuoden tuottojen ja kuluja erotuksena. Pääsääntöisesti veronalaisiksi tuloiksi katsotaan kaikki elinkeinotoiminnassa rahana tai rahanarvoisena etuutena saadut tulot ja vähennyskelpoisiksi menoiksi kaikki elinkeinotoiminnassa tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuvat menot (EVL 360/1968 4 & 7 §). Osa kirjanpidon tuloista ja menoista katsotaan kuitenkin verotuksessa verovapaiksi tai vähennyskeltottomiksi. Kuviossa 1 on kuvattu verotettavan tulon muodostumista kirjanpidon tuloksesta. Toiminimessä tehdään vielä tappioiden vähentämisen jälkeen 5 %:n yrittäjävähennys. Tulo katsotaan sen verovuoden tuotoksi, jolloin se on saatu rahana, saamisena tai muuna rahanarvoisena etuna ja meno taas sen verovuoden kuluksi, jolloin sen suorittamisvelvollisuus on syntynyt (EVL 360/1968 19 & 22 §).

+/- Tuloslaskelman voitto/ tappio
+ Tuloverot
+ Kuluiksi kirjatut vähennyskeltottomat menot
- Tuotoiksi kirjatut verovapaat tulot
+/- Jaksotuksesta johtuvat menot
+/- Muut oikaisut
= Verovuoden verotettava tulo
- Vahvistetut tappiot
= Verotettava tulo

KUVIO 1. Verotettavan tulon muodostuminen (Tomperi 2018, 83)

Yrittäjän yritykseen tekemät sijoitukset ovat oman pääoman sijoitusta eivätkä veronalaista tuloa. Verovapaita korkotuloja ovat lähdeveron alaisille pankkitileille maksetut korot sekä verotilin hyvityskorko ja veronpalautusten palautuskorko. Elinkeinotoiminnan varoihin kuuluvista osakkeista saadut osingot ja osuuskunnalta saadut ylijäämät ovat osittain verovapaita. Verovapaita ovat myös muun muassa sähkö-, vesi- ja viemärlaitoksen saamat palauttamiskelpoiset liittymismaksut. (EVL 360/1968 6, 6a & 6d §; Salin 2015, 85–87.)

Vähennyskeltottomiksi menoiksi luetaan 50 % edustusmenoista sekä sakot ja muut rangaistusluonteiset maksut kokonaisuudessaan. Vähennyskeltottomia ovat myös edellä mainitut palautuskelpoiset liittymismaksut sekä verovapaiden tulojen hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuvat menot. Myös tuloverot ja veroihin liittyvät viivästysmaksut ovat verotuksessa vähennyskeltottomia. (EVL 16 §; Salin 2015, 109–110). Jos toiminimiyrityksessä oma pääoma on yksityisottojen vuoksi negatiivinen, osa lainojen koroista katsotaan vähennyskeltottomiksi (EVL 360/1968 18.2 §).

Vähennyskeltottomia menoja toiminimiyrityksessä ovat myös itselle, puolisolle tai alle 14-vuotiaalle lapselle maksetut palkat, eläkkeet ja muut etuudet (EVL 360/1968 16 §). Yrittäjä ei voi myöskään saada luontoisetuja tai verovapaita henkilökuntaetuja. Tähän tekee poikkeuksen työterveyshuolto, jonka kulut ovat verotuksessa vähennyskelpoisia. (Holopainen 2019, 166.) Toiminimiyrittäjä ei voi maksaa itselleen verovapaita kilometrikorvauksia tai päivärahoja. Tilapäisestä työmatkasta yrittäjä saa verotuksessa vähennyksen, joka on samansuuruinen kuin palkansaajan saama päivärahan määrä. (EVL 360/1968 55 §.) Vuonna 2020 kokopäivärahan suuruus on 43 euroa ja osapäivärahan suuruus 20 euroa (Verohallinto 2019a, viitattu 30.3.2020).

Automenojen vähennyskelpoisuuteen vaikuttaa, kuuluuko auto elinkeinotoiminnan varallisuuteen. Auton katsotaan olevan elinkeinotoiminnan varallisuutta, jos yli puolet ajokilometreistä on elinkeinotoiminnan ajoja. Mikäli auto kuuluu elinkeinotoiminnan varoihin, vähennyskelpoista on elinkeinotoimintaan liittyvien ajojen osuus. Tällöin yksityisajojen osuus on joko oikaistava kirjanpidossa tai tuloutettava veroilmoituksella. (Veronmaksajat 2019, 26–27.) Jos auto on yrittäjän omistuksessa, saa hän elinkeinotoimintaan liittyvistä ajoista verotuksessa vähennyksen, joka vastaa palkansaajan saamaa kilometrikorvausta (EVL 360/1968 55 §). Vuonna 2020 kilometrikorvauksen määrä on 0,43 euroa/ kilometri (Verohallinto 2019a, viitattu 30.3.2020).

Toiminimiyrittäjä voi pienentää verotettavaa tuloaan tekemällä verotuksessa vähennyskelpoisen toimintavarauksen. Toimintavarauksen määrä voi olla korkeintaan 30 % tilikauden päättymistä

edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksettujen ennakonpidätyksen alaisten palkkojen määrästä. (EVL 360/1968 46a.1 §.) Toimintavarauksella halutaan usein siirtää verojen maksua ja saavuttaa verosäästöjä. Hyvänä vuonna sen avulla voi pienentää verotettavaa tuloa ja huonona vuotena varasta purkamalla saadaan parannettua yrityksen tulosta. (Veronmaksajat 2019, 33.)

2.2.2 Pääoma- ja ansiotulot

Yritystulon jako ansio- ja pääomatuloksi aloitetaan laskemalla ensin pääomatulon määrä. Pääomatulon määrä saadaan laskemalla 20 prosentin vuotuinen tuotto nettovarallisuudelle. Jäljelle jäävä osuus verotetaan ansiotulona. Yrittäjä voi halutessaan vaatia käytettävän laskennassa 10 prosentin vuotuisia tuottoa tai koko yritystulon verottamista ansiotulona. (TVL 1535/1992 38.1 §.) Vaatimus koskee aina yhtä verovuotta ja se tulee tehdä ennen verotuksen päättymistä. Koska pääomatulon määrä lasketaan vuotuisena tuottona, tilikauden pituus vaikuttaa pääomatuloksi katsottavaan määrään. Jos tilikausi on alle 12 kuukautta, pääomatulo-osuus on pienempi ja vastaavasti tilikauden ollessa yli 12 kuukautta, osuus on suurempi. (Ossa 2017, 34.)

Yrityksen pääomatulo-osuuden laskentaperuste voi myös olla negatiivinen tai nolla. Tällöin koko yritystulo verotetaan ansiotulona. (Veronmaksajat 2019, 89.) Mikäli yritystuloon sisältyy käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen tai arvopapereiden luovutusvoittoja, verotetaan nämä aina pääomatulona (TVL 1535/1992 38.2 §). Luovutusvoitot pienentävät muusta toiminnasta pääomatuloksi luettavaa määrää ja ne katsotaan pääomatuloksi riippumatta siitä, onko niiden määrä suurempi kuin laskennassa saatu pääomatulo-osuus (Salin 2015, 62).

Toiminimiyrittäjä saa vähentää elinkeinotoiminnan tappion joko kokonaan tai osittain saman vuoden pääomatuloista. Tästä tulee tehdä vaatimus veroilmoituksella ennen verotuksen päättymistä. Mikäli vaatimusta ei tehdä, tappio vahvistetaan elinkeinotoiminnan tappioksi ja se voidaan vähentää tulevina vuosina elinkeinotoiminnan tuloksesta. (Verohallinto 2020a, viitattu 27.3.2020.) Pääomatulosta suoritetaan tuloveroa valtiolle. Pääomatulojen verokanta on 30 %, kun pääomatuloja on enintään 30 000 euroa vuodessa. Tämän ylittävältä osalta verokanta 34 %. (TVL 1535/1992 124 §.)

Kun pääomatulojen määrä on saatu laskettua, jäljelle jäänyt osuus verotetaan ansiotulona. Ansio- tuloista maksetaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle (TVL 1535/1992 1.1 §). Valtiolle veroa

suoritetaan progressiivisen tuloveroasteikon mukaan (taulukko 1). Kunnallisvero ja kirkollisvero ovat suhteellisia veroja eli veroa maksetaan tietyn prosentin verran tuloista riippumatta. Kunnallisvero määräytyy oman kotikunnan tuloveroprosentin mukaan ja evankelisluterilaiseen tai ortodoksiin seurakuntaan kuuluva henkilö maksaa kirkollisveroa seurakunnan tuloveroprosentin mukaan. Lisäksi yrittäjä maksaa ansiotulojen mukaan määräytyvää sairausvakuutuksen päivärahamaksua. (Holopainen 2019, 166–167.)

TAULUKKO 1. Valtion tuloveroasteikko 2020 (Verohallinto 2019b, viitattu 31.3.2020)

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä osasta, %
18 100-27 200	8,00	6,00
27 200-44 800	554,00	17,25
44 800-78 500	3 590,00	21,25
78 500-	10 751,25	31,25

Ansiotuloista vähennetään tulon hankkimisesta ja säilyttämisestä johtuvat menot, jolloin saadaan puhtaan ansiotulon määrä. Kun tästä vähennetään vielä kunnallisverotuksessa ja valtion verotuksessa hyväksytyt vähennykset saadaan erikseen kunnallisverotuksessa verotettava tulo ja valtion verotuksessa verotettava tulo. Osan vähennyksistä Verohallinto tekee automaattisesti ja osaa vähennyksistä verovelvollisen tulee osata pyytää. (Veronmaksajat 2019, 10.)

2.2.3 Yksityissijoitukset ja -otot

Toiminimiyrittäjä voi sijoittaa yritykseensä yksityistalouteensa kuuluvia varoja ja omaisuutta sekä vastaavasti siirtää varoja ja omaisuutta yrityksestä yksityiskäyttöön. Yritykseen siirrettävän omaisuuden hankintamenoksi katsotaan alkuperäinen hankintameno tai siirtohetken käypä arvo, jos se on alempi. (Veronmaksajat 2019, 55 & 91.) Toiminimiyrittäjä ei voi maksaa itselleen palkkaa, vaan yrittäjä nostaa rahaa yrityksestä yksityisottoina. Yksityisottoja ei merkitä kirjanpitoon kuluksi eivätkä ne siten pienennä yrityksen verotettavaa tuloa. Yksityisottoja voi tehdä enemmän kuin mitä yrityksellä on varoja, jolloin oma pääoma voi muuttua negatiiviseksi. (Verohallinto 2020c, viitattu 5.4.2020.)

Yrittäjä voi myös ottaa yrityksestä tavaroita tai palveluita omaan kulutukseen. Tällöin ne arvostetaan alkuperäiseen hankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan, jos se on alempi, ja niiden arvo kirjataan elinkeinotoiminnan tuotoksi. (Verohallinto 2020c, viitattu 5.4.2020.) Mikäli hyödyke on hankittu alun perin arvonlisäverolliseen käyttöön, tulee siitä suorittaa myös oman käytön arvonlisävero. Vähäinen oma käyttö on kuitenkin toiminimiyrittäjälle verotonta. Vähäisen oman käytön raja on 850 euroa vuodessa. Vähäisen oman käytön verottomuus ei koske osakeyhtiöitä. (Salin 2015, 30–32.)

2.3 Nettovarallisuus

Yrityksen nettovarallisuus lasketaan vähentämällä elinkeinotoiminnan varoista elinkeinotoiminnan velat. Nettovarallisuuteen lisätään toiminimellä vielä 30 % tilikauden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksetuista ennakonpidätyksen alaisista palkoista. (TVL 1535/1992 41 §.) Verovelvollinen ei voi päättää tehdäänkö palkkalisäys nettovarallisuuteen vai ei. Lisäys tehdään aina, jos palkkoja on maksettu, vaikka sen johdosta verojen määrä saattaa lisääntyä. (Ossa 2017, 39.) Tavallisesti nettovarallisuus lasketaan edellisen tilikauden taseesta. Mikäli yritystoiminta on alkanut kuluvalle tilikaudella, lasketaan nettovarallisuus kyseisen tilikauden taseesta. (TVL 1535/1992 38.1 §.)

Nettovarallisuuteen lasketaan vain elinkeinotoimintaan kuuluvat varat ja velat. Yksityistalouteen kuuluvia varoja ja velkoja ei oteta huomioon, vaikka ne olisivat mukana yrityksen kirjanpidossa. Kiinteistön tai muun hyödykkeen tulee olla pääasiallisesti (yli puolet) elinkeinotoiminnan käytössä, jotta se voidaan ottaa mukaan nettovarallisuuteen. (Ossa 2017, 37.) Elinkeinotoiminnan varoihin lasketaan muun muassa kiinteistöt, rakennukset, koneet, kalusto, tavarat, myyntisaamiset ja käteisvarat sekä sellaiset pitkävaikutteisen menot, joilla on varallisuusarvoa. Menoja, joita ei ole pakko aktivoida taseeseen, ei oteta huomioon. Varoihin ei lueta mukaan verovapaita varoja eikä lähdeveron alaisia talletuksia. Tästä johtuen yrityksen normaalin pankkitilin pääomaa ei lueta mukaan nettovarallisuuteen. Velkoihin ei lasketa omaa pääomaa, rahastoja tai varauksia. (Verohallinto 2016, viitattu 5.4.2020.)

Varat ja velat arvostetaan lain varojen arvostamisesta verotuksessa mukaan (TVL 1535/1992 41 §). Toiminimen vaihto-omaisuuden arvo on hankintameno, josta on vähennetty EVL 28 §:n mukai-

nen arvonalentumisvähennys. Rahoitusomaisuuteen kuuluva saaminen arvostetaan nimellisarvoonsa, muun rahoitusomaisuuden arvo on hankintameno. Molemmista tehdään EVL 17 §:n mukaiset arvonalentumisvähennykset. Käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopaperien arvostamisessa käytetään edeltävän vuoden vertailuarvoa, jos se on suurempi kuin verotuksessa poistamaton hankintameno. Kiinteistöjen osalta laskenta tehdään kiinteistökohtaisesti ja arvopapereita käsitellään yhtenä eränä. Muu käyttöomaisuus arvostetaan niiden verotuksessa poistamatta olevaan hankintamenuon. (Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 1142/2005 3 §.) Yrityksen velat arvostetaan niiden nimellisarvoon, mahdolliset ulkomaanrahan määräiset saamiset arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin (ArVL 1142/2005 8 §; KPL 1336/1997 5:3 §).

3 OSAKEYHTIÖ

Osakeyhtiö on yleisin yritysmuoto Suomessa. Vuoden 2020 alussa osakeyhtiöitä oli 266 134 kappaletta. (Patentti- ja rekisterihallitus 2020a, viitattu 25.3.2020.) Patentti- ja rekisterihallitukseen tehdyn rekisteröinnin jälkeen osakeyhtiö on osakkeenomistajistaan erillinen oikeushenkilö, eivätkä osakkeenomistajat ole siten henkilökohtaisesti vastuussa yhtiön velvoitteista (Osakeyhtiölaki 624/2006 1:2 §). Osakeyhtiöstä voidaan jakaa varoja osakkaille useammalla eri tavalla. Tässä työssä rajaamme pois vapaan oma pääoman rahastosta tapahtuvan varojenjaon, osakepääoman alentamisen, omien osakkeiden hankkimisen ja lunastamisen sekä yhtiön purkamisen. Eli käsittelemme ainoastaan voitonjakoa osinkoina kotimaisesta listaamattomasta yhtiöstä.

3.1 Perustaminen

Osakeyhtiön perustamista varten laaditaan kirjallinen perustamissopimus, jonka laativat osakkeenomistajat, joita voi olla yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Perustamissopimukseen täytyy sisältyä seuraavat tiedot: sopimuksen päivämäärä, kaikki osakkeenomistajat ja kunkin merkitsemät osakkeet, niiden merkintähinnat ja maksuajat sekä yhtiön hallituksen jäsenet. Perustamissopimuksessa mainitaan tarvittaessa myös toimitusjohtaja, hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat. Perustamissopimukseen on liitettävä myös yhtiöjärjestys, josta käy ilmi yhtiön toiminimi, kotipaikkana oleva Suomen kunta sekä toimiala. Tilikauden pituus tulee käydä ilmi joko perustamissopimuksesta tai yhtiöjärjestyksestä. (OYL 624/2006 2:1–3 §.)

Osakeyhtiö voidaan perustaa ilman osakepääomaa tai osakepääomalla. Osakepääomalla ei ole vähimmäismäärää. (Patentti- ja rekisterihallitus 2020c, viitattu 2.4.2020.) Osakkeenomistajien maksamat osakkeiden merkintähinnat merkitään osakepääomaan joko kokonaan tai osittain. Osuus, jota ei merkitä osakepääomaan merkitään sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Maksu merkintähinnasta voidaan suorittaa joko rahalla tai muulla omaisuudella eli apportiomaisuudella. Apporttina voi toimia vain sellainen omaisuus, jolla on taloudellista arvoa yhtiölle. (OYL 624/2006 2:4–6 §.)

Perustamissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yhtiö tulee rekisteröidä 3 kuukauden kuluessa. Täytyy kuitenkin huomioida, että vain maksetut osakkeet voidaan rekisteröidä. Rekisteröintiin liittyvät kulut eivät ole osa osakkeiden hankintamenoa, vaan ne kirjataan perustettavan yhtiön kuluiksi.

Rekisteröinnissä yhtiö merkitään kaupparekisteriin, ja se saavuttaa itsenäisen oikeushenkilön aseman. (Honkamäki, Kujanpää & Pennanen 2018, 32.) Osakeyhtiön perustamisilmoitus voidaan tehdä joko sähköisesti tai paperilomakkeella. Samalla ilmoituksella voidaan yhtiön tiedot ilmoittaa myös Verohallinnon rekistereihin. (Patentti- ja rekisterihallitus 2020c, viitattu 2.4.2020.)

3.2 Hallinto ja vastuu

Osakeyhtiössä suurin päätösvalta on osakkeenomistajien muodostamalla yhtiökokouksella. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden sisällä tilikauden päättymisestä. Siinä päätehtään tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta, vastuuvapauksista, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkitsemisesta ja valinnasta sekä tilintarkastajan valinnasta sekä muista yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaisessa yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. (OYL 624/2006 5:1–3 §.) Jokainen osakkeenomistaja on oikeutettu osallistumaan yhtiökokoukseen sekä äänestämään edustamiensa osakkeiden äänimäärällä (OYL 624/2006 5:6 §, 12 §). Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläiset oikeudet, jollei yhtiöjärjestyksessä muuta määrätä (OYL 624/2006 3:1 §). Osakeyhtiössä päätökset tehdään enemmistöperiaatteen mukaan (OYL 624/2006 1:6 §).

Osakeyhtiöllä tulee olla hallitus, joka huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisuudesta. Hallituksen tehtävänä on myös vastata kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan järjestämisestä ja asianmukaisuudesta. (OYL 624/2006 6:1–2 §.) Lakisääteisiä hallintoelimiä ovat siis yhtiökokous ja hallitus. Lisäksi pakollinen on myös yksi varsinainen tilintarkastaja, jos tilintarkastuslain mukaan niin vaaditaan. Osakeyhtiölain mukaisia hallintoelimiä ovat myös toimitusjohtaja ja hallintoneuvosto, mutta ne eivät ole lain velvoittamia. (Villa 2018, 291.) Toimitusjohtaja toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hänen tehtävänsä on hoitaa juoksevaa hallintoa, vastata kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon järjestämisen luotettavuudesta. (OYL 624/2006 6:17 §.) Hallintoneuvoston lakisääteisenä tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa hallintoa. Hallintoneuvostolle voi kuulua vain hallituksen yleistöimivaltaan kuuluvia tehtäviä. Hallintoneuvostossa pitää olla vähintään kolme jäsentä, mutta toimitusjohtaja eikä hallituksen jäsenet voi kuulua hallintoneuvostoon. (OYL 624/2006 6:21 §, 23 §). Osakeyhtiölain 8. § velvoittaa yhtiön johdon toimimaan huolellisesti ja edistämään yhtiön etua.

3.3 Varojen jakaminen

Osakeyhtiössä oma pääoma jakautuu sidottuun omaan pääomaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottua omaa pääomaa ovat osakepääoma, arvonkorotusrahasto, käyvän arvon rahasto ja uudelleenarvostusrahasto. Myös aiempaan osakeyhtiölakiin perustuvat vararahasto ja ylikurssi-rahasto ovat sidottua omaa pääomaa. Vapaata omaa pääomaa ovat muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitot. (OYL 624/2006 8:1 §.)

Osakeyhtiöstä voidaan jakaa varoja osakkaille liiketaloudellisista tarkoituksista. Tällaisia tarkoituksia ovat voitonjako osinkoina ja varojen jakaminen vapaan oman pääoman rahastosta, osakepääoman alentaminen, omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen sekä yhtiön purkaminen. Ilman liiketaloudellista perustetta yhtiölle ei saa aiheutua velkojen kasvua, eikä yhtiön varojen vähentymistä. Osakeyhtiön tarkoitus on tuottaa voittoa osakkeenomistajille. (OYL 624/2006 13:1 §.) Kaikkien varojenjakoilanteiden jälkeen yhtiön tulee säilyttää maksukykynsä. Myös purkamistilanteessa yhtiöltä edellytetään velkojen maksamista ennen varojen palauttamista osakkaille. Yhtiön varoja ei siis saa jakaa, jos yhtiön tiedetään tai pitäisi tietää olevan maksukyvytön tai sen, että jaosta aiheutuu maksukyvyttömyys. (Raunio, Romppainen, Ukkola & Kotiranta 2018, 13.) Yhtiön varojen jaon sääntelyllä turvataan yhtiön osakepääoman ja muun sidotun pääoman pysyvyyttä. Sääntelyllä myös varmistetaan, että yhtiö pysyy toimintakykyisenä. (Raunio ym. 2018, 8.)

Yhtiön varojen jakamisesta päätetään yhtiökokouksessa. Tehdystä päätöksestä tulee käydä ilmi jaettavien varojen määrä sekä se, mitä varoja jakoon käytetään. Osinkoina voidaan jakaa vain kertyneitä voittoja. Muista vapaan pääoman rahastoista jaetut varat ovat muuta varojen jakoa. Yhtiö saa jakaa vapaan oman pääoman, josta on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävät varat. Jaettavasta määrästä vähennetään myös tilikaudelta ennen varsinaista yhtiökokousta mahdollisesti jaetut osingot. Vähemmistöosakkaat, joilla on vähintään 10 % omistus, voivat vaatia osinkoa jaettavaksi vähintään puolet tilikauden voitosta, josta on vähennetty yhtiöjärjestyksen mukaan jakamatta jätettävä määrä. He eivät kuitenkaan voi vaatia jaettavaksi enempää kuin 8 % yhtiön omasta pääomasta. (Raunio ym. 2018, 16–17.)

Jos yhtiöstä jaetaan varoja sellaisella tavalla, joka ei vastaa toiminnan oikeaa luonnetta verosta vapautumisen vuoksi, täytyy verotuksessa menetellä niin kuin asiassa olisi käytetty oikeaa tapaa. Tällaista peiteltyä osinkoa muodostuu esimerkiksi silloin, jos osakeyhtiö antaa osakkaalle tai hänen

omaiselleen rahanarvoista etuutta poikkeavan hinnoittelun myötä tai vastikkeetta. (Laki verotusmenettelystä 1558/1995 4:29 §.) Peiteltyä osinkoa syntyy siis, jos yhtiö maksaa osakkaansa yksityisiä menoja, kuten yksityistalouden auto- ja puhelinmenoja. Samoin, jos osakas saa esimerkiksi käyttää yhtiön omistamaa asuntoa, maksamatta markkinahintaista vuokraa. Peiteltyksi osingoksi katsotaan myös palkanmaksu osakkaalle tai hänen omaiselleen ilman työntekoa sekä sellainen osakaslaina, joka on annettu ilman takaisinmaksutarkoitusta. (Tomperi 2018, 68–69.)

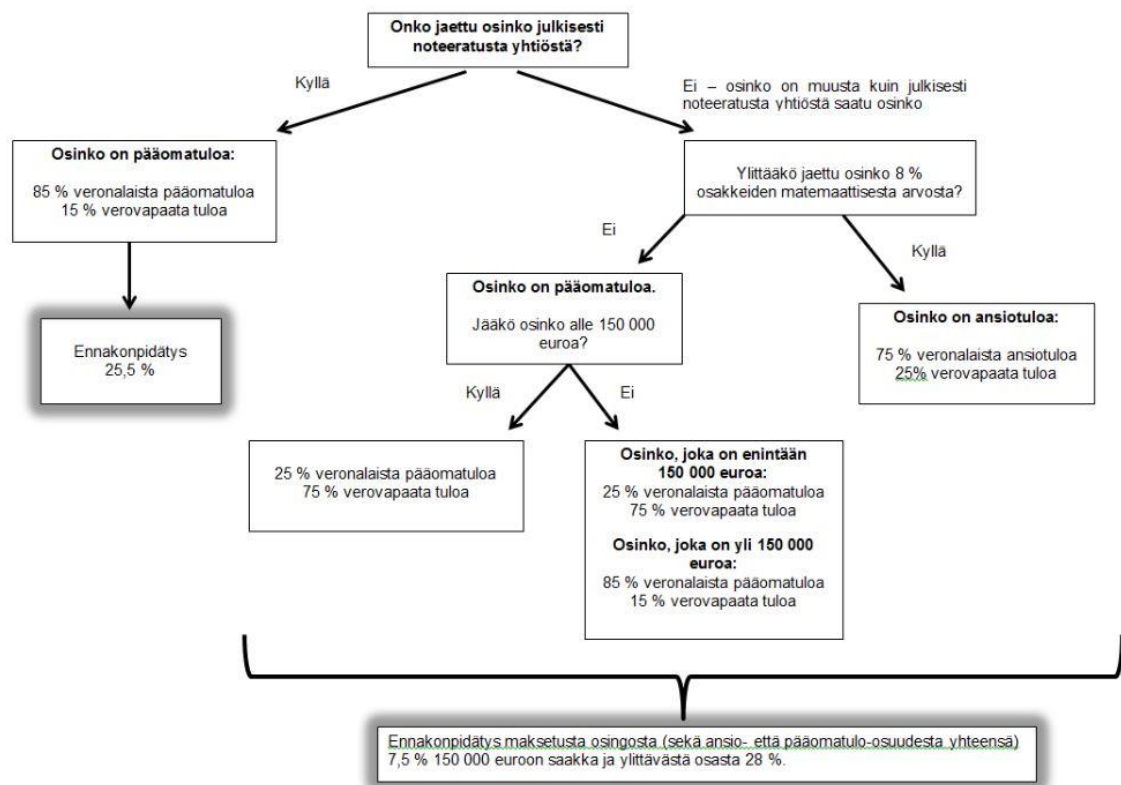
3.4 Osakeyhtiön ja osakkaan verotus

Suomen verojärjestelmässä verovelvollisen tulot jaetaan kolmeen tulolähteeseen, elinkeinotoiminnan tulolähde, maatalouden tulolähde ja henkilökohtaisten tulojen tulolähde. Tällä tavoin saadaan pidettyä eri taloudelliset toiminnot erillään toisistaan. Tulolähdejaossa noudatetaan tuloverolakia, elinkeinoverolakia ja maatilatalouden tuloverolakia. Veronalaisen tulo määrä lasketaan jokaisessa tulolähteessä erikseen ja myös tappiot vahvistetaan ja vähennetään tulolähteittäin. Tiettyjen yhteisöiden, kuten osakeyhtiöiden, kohdalla tulolähdejako on kuitenkin muuttunut verovuodesta 2020 lähtien niin, että verotettava tulo lasketaan elinkeinoverolain mukaan osakeyhtiön harjoittaman toiminnan luonteesta riippumatta, maataloutta lukuun ottamatta. Tämän elinkeinoverolain soveltamisalan muutoksen myötä osakeyhtiöiltä poistuu tuloverolain mukaan verotettava muu toiminta eli henkilökohtaisten tulojen tulolähde. Tämän henkilökohtaisten tulojen tulolähteen tilalle on elinkeinotulolähteeseen lisätty uusi omaisuuslaji, muu omaisuus, jonka perusteella syntyvät tulot sekä tulojen hankkimiseen liittyvät menot ja menetykset ovat elinkeinotulolähteen tuloja ja menoja. (Verohallinto 2020d, viitattu 12.4.2020.) Elinkeinotuloverolain mukaisen elinkeinotoiminnan verotusta toimitettaessa veronalaiset tulot ja vähennyskelpoiset menot jaksotetaan asianomaisten verovuosien tuotoiksi ja kuluiksi. Elinkeinotoiminnan tulos on näiden tuottojen ja kulujen erotus. (EVL 360/1968 3 §.)

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, jonka saama tulo verotetaan osakeyhtiön tulona. Osakeyhtiön tuloveroprosentti on 20. Tämä verotus ei vaikuta osakkaiden verotukseen, vaan heitä verotetaan sitten, kun he nostavat osakeyhtiöstä tuloa esimerkiksi palkkana tai osinkona. (Verohallinto 2020b, viitattu 22.3.2020.)

Osakkaan saamien, voittona jaettavien, osinkojen verotus perustuu osinkoa jakavan yhtiön nettovarallisuuteen. Yhtiön nettovarallisuus muutetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annettun

lain mukaan osakekohtaiseksi osakkeen matemaattiseksi arvoksi jakamalla yhtiön nettovarallisuus ulkona olevien osakkeiden määrällä. Osakeyhtiössä nettovarallisuuslaskennan pohjana käytetään osingon verovuotta edeltävää tasetta, ja yhtiön kaikki varat ja velat huomioidaan ja arvostetaan, kuten muidenkin yritysten kohdalla, arvostamislain mukaan. (Raunio ym. 2018, 27, 35.) Nettovarallisuuden laskennan jälkeen, ennen osakkaan saaman osingon tulo-osuuden määrittämistä, tehdään vielä tarvittavat osakaskohtaiset vähennykset. Tällaisia vähennyksiä ovat osakkaan ottama, yhtiön varoihin kuuluva rahalaina, mikä poistetaan hänen osakkeidensa arvosta sekä yhtiön varoihin kuuluvan asunnon arvo, jos asunto on omistajayrittäjän omassa tai perheen käytössä. (TVL 1535/1992 33b §.)

KUVIO 2. Osinkojen verotuksen määräytyminen (Verohallinto 2018a, viitattu 31.3.2020)

Listamattomasta yhtiöstä saadun osingon määrä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta ja joka ei ylitä 150 000 euroa, verotetaan kuvion 2 mukaan pääomatulo-osinkona. Pääomatulo-osingosta on 150 000 euroon asti 25 % veronalaista pääomatuloa ja 75 % verovapaata. 150 000 euroa ylittävältä osalta osingosta 85 % on veronalaista pääomatuloa ja 15 % on verovapaata tuloa. Osingon määrä, joka ylittää kahdeksan prosenttia osakkeiden matemaattisesta arvosta, verotetaan ansiotulona, josta 75 % on veronalaista ja 25 % on verovapaata tuloa.

(TVL 1535/1992 33b §.) Saatu osinko on yksityishenkilölle sen verovuoden tuloa, jona osinko on nostettavissa (Tomperi 2018, 74).

Jos osingon jakoperusteena on osingonsaajan tai tämän intressipiiriin kuuluvan henkilön työpanos, osinko verotetaan kokonaan ansiotulona. Osinko on sen henkilön tuloa, jonka työpanoksesta on kysymys. (TVL 1535/1992 33b §.) Osinkoa ei pidetä työpanososinkona vain sen perusteella, että yhtiön tulos olisi kertynyt pääasiassa osingonsaajan työskentelyn perusteella. Työpanokseen perustuva osinko katsotaan palkaksi ja se on osakeyhtiölle verotuksessa vähennyskelpoista. (Verohallinto 2018b, viitattu 15.4.2020.) Osakkaalle maksettu palkka käsitellään yhtiön kirjanpidossa normaalisti palkkamenona ja niihin liittyvät liitännäiskulut on myös suoritettava. Tilannetta, missä osakkaalle maksettaisiin ylisuurta palkkaa, ei katsota peiteltyksi osingoksi, vaan siitä on kyse vain, jos palkanmaksu on perusteeton. Palkan lisäksi osakas voi saada yhtiöltä myös luontoisetuja. Luontoisetuja voi saada ilman rahapalkan nostamista. (Raunio 2018, 195–196.)

Päivärahat ja kilometrikorvaukset voidaan maksaa osakeyhtiön osakkaalle samojen euromäärien mukaan kuin muillekin palkansaajille. Nämäkin etuudet voi saada ilman rahapalkan nostamista ja niihin liittyvät kirjaukset on tehtävä huolellisesti. Osakkaan käyttäessä omistamaansa autoa elinkeinotoiminnassa, hänen tulee laatia matkalasku, josta tulee ilmetä matkan tarkoitus, sen liittymisen elinkeinotoimintaan sekä ajettu kilometrimäärä. Jos taas osakas käyttää yhtiön autoa yksityisajoihinsa, tulee auto ottaa luontoisetuna. Muutoin verottaja katsoo etuuden saadun osakkuusase-
man perusteella ja se verotetaan peiteltyä osinkona. (Veronmaksajat 2019, 24, 27–28.)

3.5 Yritysmuotojen vertailu

Suurin ero toiminimen ja osakeyhtiön verotuksessa on se, että osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, joka maksaa tuloksestaan 20 prosentin yhteisöveron. Osakasta verotetaan vain, jos hän nostaa varoja yrityksestä osinkona tai palkkana. Toiminimen tulos jaetaan pääoma- ja ansiotuloksi ja verotetaan kokonaan yrittäjän henkilökohtaisena tulona. Toisin kuin osakeyhtiössä, palkanmaksu ja luontoisedut eivät ole toiminimessä mahdollisia, vaan yrittäjä nostaa varoja yrityksestä yksityisottoina. Toiminimen ja osakeyhtiön verotuksen keskeisimmät erot on koottu taulukkoon 2.

TAULUKKO 2. Toiminimen ja osakeyhtiön verotuksen vertailu (Alhola 2016, 40–42)

	Toiminimi	Osakeyhtiö
Verotuksen erillisyys	Ei	Kyllä
Verotus	Jako ansio- ja pääomatuloon nettovarallisuuden perusteella, verotetaan yrittäjän henkilökohtaisena tulona.	Itsenäinen verovelvollinen, yhteisövero tulosta 20 %. Osakkaita verotetaan palkan ja/ tai osingon perusteella.
Nettovarallisuuden laskenta	Vain elinkeinotoimintaan kuuluvat varat ja velat, lähdeveron alaista pankkitiliä ei lasketa mukaan. Lisätään 30 % edellisten 12 kuukauden aikana maksetuista palkoista.	Kaikki varat ja velat + osakas-kohtaiset oikaisut
Tappion vähentäminen	Voidaan siirtää yrittäjälle	Vain yhtiössä
Yrittäjävähennys	Kyllä	Ei
Rahan yksityisoton mahdollisuus	Kyllä	Ei
Palkanmaksu ja luontoisedut mahdollista yrittäjälle	Ei	Kyllä
Oikeustoimet yrityksen ja omistajan välillä	Ei	Kyllä, mutta sopimuksissa on käytettävä käypiä hintoja.
Toimintavarauksen mahdollisuus	Kyllä	Ei

4 APTEEKKIALA SUOMESSA

Apteekkien toimintaympäristö poikkeaa monin paikoin muusta yritystoiminnasta. Apteekit ovat Suomessa osa terveydenhuoltoa ja niiden toiminta on tarkoin säädeltyä. Apteekkitoiminnasta säädetään lääkelaissa ja lääkeasetuksessa, ja sosiaali- ja terveysministeriön alaisena toimiva Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea ohjaa ja valvoo apteekkien toimintaa. Apteekkitoiminta on luvanvaraista ja apteekkien määrä ja sijainti tarkoin määriteltyjä. Lisäksi lääkkeiden hankinta- ja myyntihinnat ovat säädeltyjä ja näin ollen ne ovat kaikissa apteekeissa samat. (Reinikainen, Hyvärinen & Happonen 2020, 7, viitattu 14.3.2020.)

Lääkkeiden myynti väestölle on sallittua ainoastaan apteekista, sivuapteekista, apteekin palvelupisteestä ja apteekin verkkopalvelusta (Läkelaki 395/1987 38a §). Poikkeuksena ovat nikotiinivalmisteet, joita on voinut myydä vuodesta 2006 saakka sijaintikunnan myöntämällä luvalla myös tupakkaa myyvissä vähittäiskaupoissa, kioskeissa, huoltoasemilla ja ravitsemisliikkeissä (Läkelaki 395/1987 54a.1 §). Vuoden 2019 lopussa Suomessa oli 819 apteekkia, joista 623 on pääapteekkeja ja 196 sivuapteekkeja. Apteekkien koko vaihtelee alle 20 000 reseptiä vuosittain toimittavista apteekeista yli 200 000 reseptiä vuosittain toimittaviin apteekeihin. (Apteekkariliitto 2019, 19–20, viitattu 14.3.2020.) Apteekin palvelupisteitä oli vuoden 2018 lopussa 109 ja verkkopalvelu oli käytössä 104 apteekissa (Reinikainen ym. 2020, 11, viitattu 14.3.2020).

4.1 Apteekkilupajärjestelmä

Apteekkiliikettä saa harjoittaa vain siihen myönnetyllä apteekkiluvalla. Apteekkiluvan myöntää Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea ja se myönnetään tietyn apteekkiliikkeen harjoittamiseen kunnassa tai sen osassa. Lupa myönnetään vain Suomessa laillistetulle, proviisorin tutkinon suorittaneelle henkilölle. Tämän lisäksi edellytyksenä on, että hakijaa ei ole asetettu konkurssiin, hänelle ei ole määrätty edunvalvojaa eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu. (Läkelaki 395/1987 40 & 43 §.) Fimea päättää myös uusien apteekkien ja sivuapteekkien perustamisesta ja ohjaa niiden sijoittumista. Sivuapteekkilupa voidaan myöntää alueelle, joissa ei ole toimintaedellytyksiä itsenäiselle apteekille. (Läkelaki 395/1987 41 & 52 §.) Lupajärjestelmällä ja sijainninhajauksella halutaan säilyttää koko maassa kattava apteekkiverkosto, myös harvaan asutuilla alueilla

(Mäklin, Laukkonen, Aaltonen, Heino, Koskinen, Saastamoinen, Hyvärinen & Reinikainen 2020, 18, viitattu 12.4.2020).

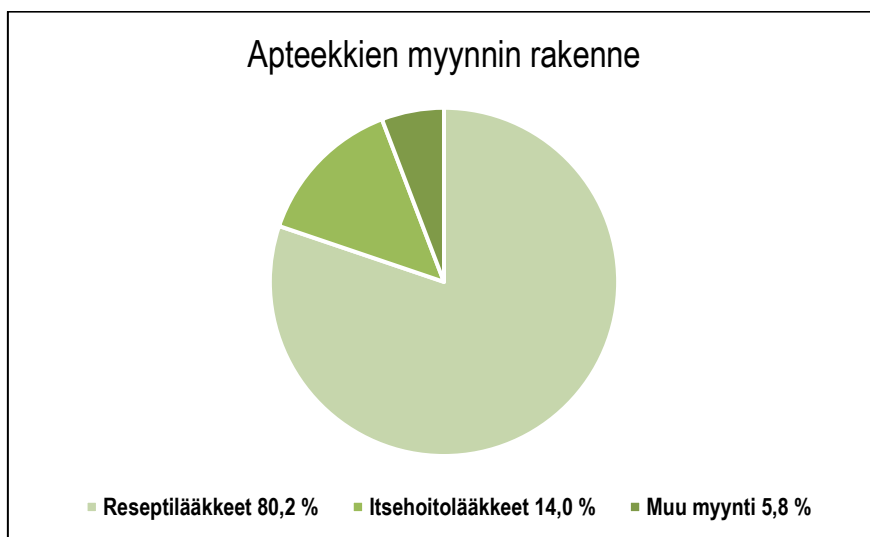
Lääkelaisissa apteekkilupa on määritelty useita velvoitteita. Lääkelain mukaan apteekki on ”lääkehuollon toimintayksikkö, jonka toimialaan kuuluvat lääkkeiden vähittäismyynti, jakelu ja valmistus sekä lääkkeisiin liittyvä neuvonta ja palvelutoiminta” (Lääkelaki 395/1987 38.1 §). Yksi tärkeimmistä apteekkilupaan liittyvistä velvoitteista on lääkkeiden saatavuudesta huolehtiminen. Apteekkien tulee ylläpitää oman asiakaskuntansa tarvetta vastaavaa lääkevalikoimaa ja lääkkeiden käyttöön tarvittavia välineitä ja tarvikkeita sekä sidetarpeita. Lisäksi apteekin ja sivuapteekin aukioloaikojen tulee olla riittävät (Lääkelaki 395/1987 55 §.) Lääkelain säädöksiensä mukaan farmaseuttisen koulutuksen saanutta henkilökuntaa (farmaseutit ja proviisorit) tulee olla riittävästi ja koko henkilökunnan täydennyskoulutuksesta tulee huolehtia. Apteekin, sivuapteekin ja palvelupisteen tilojen tulee olla lääkkeiden myyntiin ja varastointiin sekä lääkkeiden valmistukseen ja tutkimiseen soveltuvat. (Lääkelaki 395/1987 56 §.)

Apteekkilupa on henkilökohtainen eikä apteekkilikettä saa vuokrata eikä luovuttaa toiselle (Lääkelaki 395/1987 44.1 §). Näin ollen apteekkilupa sisältäviä velvoitteitakaan ei voi siirtää ulkopuolille, joten apteekkarilla on sekä ammatillinen että taloudellinen vastuu apteekista. Lääkelain säädöksistä johtuen apteekkarit on yksityinen liikkeenharjoittaja ja apteekin yritysmuoto on toiminimi. Yritysmuodolle ei ole vaihtoehtoa, eikä sitä voi esimerkiksi toiminnan kasvaessa muuttaa. Apteekin yhteyteen on kuitenkin mahdollista perustaa erillisiä yhtiöitä, jotka toimivat apteekin tiloissa. Näiden yhtiöiden kautta pystytään hoitamaan muu kuin lääkkeiden myynti. (Reinikainen ym. 2020, 7, viitattu 14.3.2020.)

Apteekkarilla voi olla pääapteekin lisäksi korkeintaan kolme sivuapteekkia ja apteekkilupa on voimassa siihen saakka, kun apteekkarit täyttää 68 vuotta. Fimea voi myöntää apteekkarille luvan palvelupisteen perustamiselle sijaintialueensa tai naapurikunnan haja-asutusalueelle tai kyläkeskukseen, mikäli näillä alueilla ei ole toimintaedellytyksiä apteekille tai sivuapteekille. Apteekkarit voi Fimealle tehtävän ennakoilmoituksen jälkeen myös perustaa verkkopalvelun eli verkkoapteekin lääkkeiden myyntiä varten. (Apteekkariliitto 2016, viitattu 29.2.2020.) Yksityisten apteekkien lisäksi Helsingin yliopistolla on oikeus pitää Helsingissä yhtä apteekkia sekä enintään 16 sivuapteekkia ja Itä-Suomen yliopistolla on oikeus pitää Kuopiossa yhtä apteekkia (Lääkelaki 395/1987 42 & 52 §).

4.2 Myynnin jakautuminen apteekissa

Lääkemyynti muodostaa suurimman ryhmän apteekkien liikevaihdossa. Lääkemyynnin osuus myynnistä on noin 94 %, josta noin 80 % muodostuu reseptilääkkeiden ja noin 14 % itsehoitolääkkeiden myynnistä. Loput 6 % on muuta myyntiä. (Apteekkariliitto 2019, 20, viitattu 21.3.2020.) Kuviossa 3 nähdään myynnin jakautuminen reseptilääkkeisiin, itsehoitolääkkeisiin ja muuhun myyntiin. Muuhun myyntiin kuuluu kaikki ei-lääkkeellinen myynti kuten elintarvikkeina myytävät vitamiinit ja ravintolisät, kosmetiikkatuotteet, rohdosvalmisteet sekä erilaiset terveydenhoitoon ja hyvinvointiin liittyvät palvelut. Apteekkien pääsääntöisesti maksullisia palveluita ovat muun muassa annosjakelu, tupakasta vieroituspalvelu, eritasoiset lääkehoidon arvioinnit sekä apteekkien terveystarkastus. Muun myynnin osuuteen vaikuttaa se, että arvion mukaan noin 56 % yleisten kauppatavaroiden myynnistä tapahtui apteekin erillisyyhtiön kautta vuonna 2018. (Reinikainen ym. 2020, 17, 25, 27, viitattu 21.3.2020.) Lääkelain säädösten mukaan muiden tuotteiden ja palveluiden myynti ei saa haitata lääkkeiden toimittamista ja lääkkeisiin liittyvää neuvontaa eikä toiminnan tule kannustaa tarpeettomaan lääkkeiden käyttöön (Lääkelaki 395/1987 58a §).

KUVIO 3. Apteekkimyynnin rakenne vuonna 2019, ennuste (Apteekkariliitto 2019, 20, viitattu 21.3.2020)

Apteekissa myydään usean eri arvonlisäverokannan alaisia tuotteita. Lääkemyynnin verokanta on Suomessa 10 %, muuhun myyntiin sisältyy arvonlisäverokantojen 14 %:n ja 24 %:n alaista myyntiä. Apteekeissa voi olla myös arvonlisäverotonta myyntiä, johon kuuluu tax free- myynti ja apteekkarin

omat ostot. Kuten muissakin toiminimissä, apteekkarin omat ostot 850 euroon asti katsotaan vähäiseksi omaksi käytöksi, joka on arvonlisäveron osalta verovapaata. Vuonna 2018 nollaveroluokan liikevaihto oli noin 0,17 % apteekkien kokonaisliikevaihdosta. (Reinikainen ym. 2020 16, 18, viitattu 21.3.2020.)

Lääkkeen hinta muodostuu lääkkeen tukkuhinnasta, apteekin katteesta sekä arvonlisäverosta. Apteekeilla ei ole oikeutta päättää myymiensä lääkkeiden hinnoista eikä katteesta, vaan lääkkeiden hinnat määräytyvät Valtioneuvoston antamalla lääketaksa-asetuksella (Valtioneuvoston asetus lääketaksasta 713/2013). Lääkkeen vähittäishinta lasketaan lääketaksan mukaisesti lääkkeen tukkuhinnan perusteella, joka on kaikille apteekeille sama. Näin saatu myyntikate on kaikissa apteekeissa sama, mutta seuraavassa luvussa käsiteltävä apteekkivero vaikuttaa myyntikatteeseen. (Mäklin ym. 2020, 23, viitattu 12.4.2020.)

Reseptilääkkeet ja itsehoitolääkkeet hinnoitellaan omien kaavioiden mukaan ja saatuun hintaan lisätään arvonlisävero ja mahdollinen reseptitoimitusmaksu. Lääketaksan regressiivisyyden johdosta apteekin saama suhteellinen myyntikate pienenee lääkkeen tukkuhinnan noustessa. Lääketaksan tarkoituksena on varmistaa lääkkeiden samanhintaisuus kaikissa apteekeissa ja pitää niiden hinnat kohtuullisina. Muut tuotteet ja palvelut apteekki voi hinnoitella vapaasti. (Apteekkariliitto 2019, 19, viitattu 21.3.2020.)

4.3 Apteekin ja apteekkarin verotus

Arvonlisävero, apteekkivero sekä apteekkarin henkilökohtainen tulovero muodostavat apteekin verotuksen. Suomen apteekkijärjestelmän vuoksi kaikki lääkemyynnin verotulot jäävät Suomeen. Suurin osa (89 %) tilitettävästä arvonlisäverosta on lääkemyynnistä tilitettävää veroa ja kuuluu alennettuun 10 %:n verokantaan. Kolme prosenttia kuuluu 14 %:n arvonlisäverokannan mukaiseen veroon ja loput kahdeksan prosenttia on yleisen 24 %:n verokannan mukaista veroa. Yksityiset apteekit tilittivät valtiolle vuonna 2018 yhteensä 253 miljoonaa euroa myynnin arvonlisäveroa. (Mäklin ym. 2020, 42, viitattu 12.4.2020.)

Koska apteekkitoimintaa voi harjoittaa vain toiminimenä, verotus tapahtuu samalla tavalla kuin muissakin toiminimissä. Apteekkari vastaa apteekin toiminnasta koko henkilökohtaisella omaisuu-

dellaan ja apteekin tulos verotetaan apteekkarin henkilökohtaisena tulona. Muiden toiminimiyrittysten tapaan apteekkari ei voi maksaa itselleen palkkaa tai saada luontoisetuja vaan apteekkari nostaa varoja yrityksestä yksityisottoina. (Jalonen 2015, 13–14.) Koska pääomatulon osuus lasketaan tuloverolain mukaan yrityksen nettovarallisuuden perusteella, pienen nettovarallisuuden omaavan apteekin tuloksesta suurin osa tulee verotettavaksi ansiotulona. Progressiivisen ansiotuloverotuksen vuoksi apteekkarit maksavat pääsääntöisesti veroja enemmän kuin saman kokoluokan muut yritykset. (Reinikainen, Hyvärinen & Happonen 2019, 21, viitattu 12.4.2020.) Vuonna 2018 apteekkarit maksoivat tuloveroja apteekin tuloksesta keskimäärin 39 prosenttia (Mäklin ym. 2020, 43, viitattu 12.4.2020). Yliopistojen apteekkien verotus poikkeaa yksityisten apteekkien verotuksesta, sillä ne maksavat liiketuloksestaan 20 %:n yhteisöveron. Liikevoittonsa yliopistojen apteekit tilittävät yliopistolle. (Reinikainen ym. 2020, 9, viitattu 12.4.2020.)

Valtiolle suoritettava apteekkivero on yksi apteekki-alan erityispiirteistä. Apteekkivero on apteekki-liikkeestä suoritettava oma-aloitteinen vero, joka korvasi entisen apteekkimaksun vuoden 2017 alusta. Tällöin tuli voimaan apteekkiverolaki ja apteekkiveroon liittyvät tehtävät siirtyivät Fimealta Verohallinnolle. Apteekkarien pitää itse laskea, maksaa ja ilmoittaa vero oma-aloitteisesti Verohallinnolle. Apteekkivero lasketaan kalenterivuoden ajalta ja se tulee maksaa verovuotta seuraavan helmikuun loppuun mennessä. Apteekkiveroa ovat velvollisia maksamaan sekä yksityiset apteekkarit että yliopiston apteekit. (Verohallinto 2017, viitattu 29.2.2020).

Apteekkivero perustuu apteekin arvonlisäverottomaan liikevaihtoon, josta on vähennetty sopimusvalmistuksen myynnin arvo, sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksille tapahtuva lääkemyynti sekä sellaisten nikotiinikorvaustuotteiden myynti, joita saa myydä muuallakin kuin apteekista. Lisäksi liikevaihdosta vähennetään muiden tuotteiden kuin lääkkeiden myynti siihen asti, kun se on enintään 20 % liikevaihdosta. (Apteekkiverolaki 770/2016 5.2 §.) Apteekkivero kuuluu liiketoiminnan vähennyskelpoisiin kuluihin ja apteekkien kirjanpidossa käsitellään yleensä kahta myyntikatelukua. Myyntikate 1 saadaan vähentämällä liikevaihdosta muuttuvat kustannukset (kuten tavaraostot). Myyntikate 2 saadaan, kun vähennetään lisäksi apteekkivero. (EVL 360/1968 8 §; Reinikainen ym. 2020, 18, viitattu 12.4.2020.)

Apteekkiveroa maksetaan eduskunnan vuosittain päättämän taulukon mukaisesti. Apteekkiveron määräytyminen apteekille, jolla ei ole sivuapteekkia on kuvattu taulukossa 3. Tällöin veron perusteena on apteekin sekä mahdollisten apteekin palvelupisteen ja apteekin verkkopalvelun yhteen-

laskettu veron peruste. Mikäli apteekilla on yksi tai useampi sivuapteekki, veron laskentatapa muuttuu. Tällöin veron laskemiseen vaikuttaa pää- ja sivuapteekin yhteenlaskettu veron perusteen määrä, ja sen perusteella mahdollisesti tehtävä sivuapteekkivähennys. (Apteekkiverolaki 770/2016 7 §.)

TAULUKKO 3. Apteekkiveron laskeminen liikevaihtoryhmittäin (Apteekkiverolaki 770/2016 6 §)

Liikevaihto, euroa	Apteekkivero liikevaihdon alarajan kohdalla, euroa	Veroprosentti alarajan ylimenevästä osasta, %
871 393 - 1 016 139	0	6,10
1 016 139 - 1 306 607	8 830	7,15
1 306 607 - 1 596 749	29 598	8,15
1 596 749 - 2 033 572	53 245	9,20
2 033 572 - 2 613 212	93 432	9,70
2 613 212 - 3 194 464	149 657	10,20
3 194 464 - 3 775 394	208 945	10,45
3 775 394 - 4 792 503	269 652	10,70
4 792 503 - 6 243 857	378 483	10,95
6 243 857-	537 406	11,20

Apteekkivero on progressiivinen, minkä johdosta pienimmät apteekit eivät maksa apteekkiveroa ollenkaan, ja suurimmilla apteekkeilla se voi olla yli 10 % lääkemyynnin liikevaihdosta. Näin ollen pieni apteekki saa samasta lääkkeestä suuremman myyntikatteen kuin suuri apteekki. Veron tarkoituksena on tasata erikokoisten apteekkien taloudellisia tuloksia. Apteekkariliiton arvion mukaan vuonna 2018 apteekkivero oli keskimäärin 6,6 % liikevaihdosta. (Apteekkariliitto 2019, viitattu 21.3.2020.) Vuonna 2018 valtio sai apteekeilta verotuloja apteekkiverona noin 180 miljoonaa euroa ja vuonna 2019 noin 186 miljoonaa euroa (Valtiokonttori 2018 & 2019, viitattu 31.3.2020).

4.4 Apteekkien kannattavuus

Apteekkariliiton arvio keskivertoapteekin liikevaihdosta vuonna 2019 on 3,9 miljoonaa euroa. Yhteensä yksityisten apteekkien liikevaihto oli vuonna 2019 noin 2 485 miljoonaa euroa ja se on kasvanut vuodesta 2010 lähtien (Apteekkariliitto 2019, 18–20, viitattu 18.4.2020.) Apteekkarin tulee antaa Fimealle taloudellista asemaa koskevia tietoja apteekkitoiminnasta. Vuodesta 2017 lähtien Fimean tiedonsaantioikeus on ulotettu koskemaan myös apteekin tiloissa toimivia osakeyhtiöitä. (Läkelaki 395/1987 89.3 §.) Fimea julkaisee vuosittain selvityksen yksityisten apteekkien talouden kehittymisestä, viimeisin selvitys koskee vuosia 2015-2018. Selvityksessä on mukana vuodesta riippuen 596-608 apteekkia. Selvityksen ulkopuolelle on jätetty muun muassa Ahvenanmaan apteekit sekä apteekit, jotka ovat aloittaneet liiketoimintansa kesken vuotta. (Reinikainen ym. 2020, 9, viitattu 18.4.2020.)

Apteekin kannattavuuden arviointiin ei ole mitään yksittäistä raja-arvoa, jonka perustella voisi arvioida onko apteekin toiminta kannattavaa vai ei. Apteekin kannattavuutta arvioitaessa tulee muistaa, että apteekin liikeluokassa on mukana apteekkarin palkka. Sen pitää myös kattaa korollisten lainojen lyhennykset (esimerkiksi apteekkarin henkilökohtaisesti apteekkiliikkeen lunastamiseen otama laina) sekä erilaiset korjausinvestoinnit. Koska toiminimiyrittäjän palkka ei sisälly tuloslaskelmaan, voidaan arvioinnin apuna käyttää apteekkarin työpanosta vastaavaa laskennallista palkka-oikaisua. Sen avulla pyritään erottamaan apteekkarin palkka ja apteekin liiketoiminnan tulos toisistaan. Palkka-oikaisuna voidaan käyttää esimerkiksi apteekkiproviisorin mediaanipalkkaa tai ylintä taulukkopalkkaa ja vuosilomakorvausta tai näihin voidaan lisätä vielä 20 %:n yritystoiminnan riskilisiä. (Jalonen 2015, 13–14; Reinikainen ym. 2020, 21–22, viitattu 18.4.2020.)

Mikäli apteekin tulos kattaa sekä apteekkitoiminnan menot että apteekkarin palkkatulon, voidaan apteekkitoiminta katsoa positiiviseksi. Selvityksen mukaan apteekkien liikevaihto kasvoi kyseisenä aikana 4 %, mikä johtuu pääosin lääkemyynnin kasvusta. Apteekkien myyntikatteissa ja liikevoitoissa taas oli laskua, minkä voi selittää pienempikatteisten kalliimpien lääkkeiden myynnin osuuden kasvaminen sekä myynnin kasvusta johtuva apteekkiveron kasvu. Apteekkien toiminta on pääsääntöisesti ollut kannattavaa, sillä vuonna 2018 apteekteista yli 92 %:lla liiketulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli suurempi kuin riskilisen sisältävä proviisorin ylin taulukkopalkka. Vuonna 2017 tappiollisten apteekkien osuus aineistossa oli 2,2 % ja vuonna 2018 1,1 %. (Reinikainen ym. 2020, 14, 16, 18–20, 22–23, viitattu 18.4.2020.)

Liikevoittoprosentin avulla nähdään, kuinka monta prosenttia liikevaihdosta jää liikevoitoksi ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Apteekin yhteydessä toimivien erillisyhtiöiden liikevoittoprosentti oli huomattavasti suurempi kuin apteekkien kyseisten neljän vuoden tarkastelujakson aikana. Vuonna 2018 se oli 26 %, kun se apteekteilla oli samana vuonna keskimäärin 6,2 % ja suurimman palkkoikaisun jälkeen 4 %. Tähän syynä voi olla se, että erillisyhtiöt saavat vapaasti hinnoitella tuotteensa ja palvelunsa eivätkä maksa apteekkiveroa. Erillisyhtiöt vaikuttavat myös apteekkien kannattavuuteen, sillä liikevoittoprosentin havaittiin olevan pienempi sellaisilla apteekteilla, joiden yhteydessä oli erillisyhtiö. Erillisyhtiön parempi kannattavuus kuitenkin kompensoi tilannetta, joten apteekkia ja sen erillisyhtiötä tulisi tarkastella kokonaisuutena. (Mäklin ym. 2020, 50–52; Reinikainen ym. 2020, 24, 26, viitattu 18.4.2020.)

4.5 Apteekin osakeyhtiö

Apteekkilupa antaa siis oikeuden lääkkeiden myyntiin ja apteekkitoimintaa voidaan Suomessa harjoittaa vain toiminimellä. Apteekin yritysmuotoa ei voi muuttaa kokonaan toiminimestä osakeyhtiöksi, mutta apteekin tiloissa voi kuitenkin toimia osakeyhtiömuotoisia erillisyhtiöitä. Näiden yhtiöiden kautta hoidetaan muiden tuotteiden kuin lääkkeiden myynti. Osakeyhtiön kautta voidaan myös tarjota yksityisiä terveydenhuollon palveluita, esimerkiksi sairaanhoitajan palvelu, harjoittaa sijoitustoimintaa ja huoneistojen vuokrausta. Sairaanhoitajan palveluihin osakeyhtiö tarvitsee luvan aluehallintovirastolta tai Valviralta. (Reinikainen ym. 2020, 25, viitattu 25.4.2020.) Yksityisiä terveydenhuollon palveluita ei voi tarjota apteekin toiminimen kautta, vaan siihen tarvitaan osakeyhtiö (Laki yksityisestä terveydenhuollosta 152/1990 1:2 §). Apteekin ja osakeyhtiön välillä voidaan myös vuokrata henkilökuntaa, toimitiloja ja apteekkirobotteja. Esimerkiksi erillisyhtiö voi omistaa apteekin käytössä olevan toimitilan, jolloin apteekki maksaa erillisyhtiöille tiloista vuokraa. Vuonna 2018 apteekkien yhteydessä toimi noin 230 osakeyhtiötä, mikä on noin 38 % apteekteista. (Reinikainen ym. 2020, 25, viitattu 25.4.2020.)

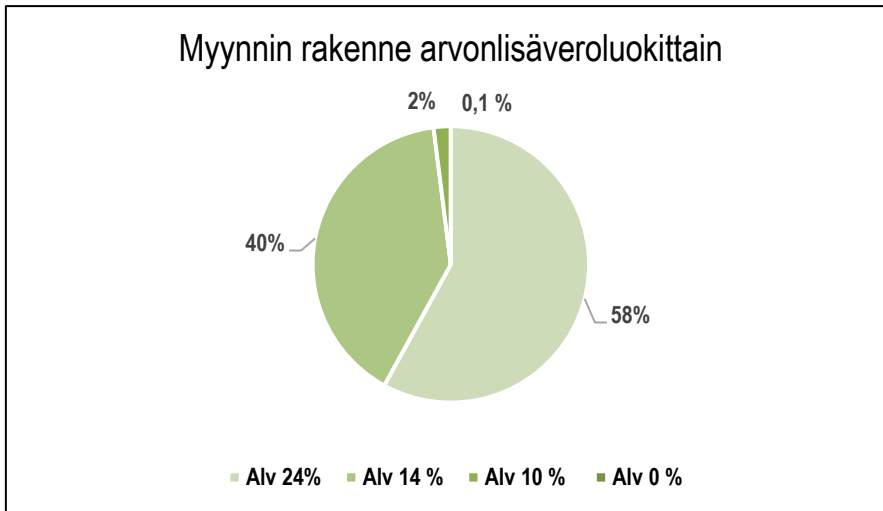
Osakeyhtiön perustamisen taustalla on usein verotukselliset syyt johtuen toiminimen ja osakeyhtiön erilaisesta verottamisesta. Kun muu myynti siirretään osakeyhtiön puolelle, pienenee apteekin tulos, jota verotetaan pääsääntöisesti ansiotulona apteekkarin tuloveroprosentin mukaan. Osakeyhtiön tuloksesta maksetaan 20 %:n yhteisövero, jolloin verotus on yleensä huomattavasti keveämpää verrattuna apteekkitoimintaan. Yleisesti voidaan sanoa, että osakeyhtiöiden määrä apteekkeissa lisääntyy apteekin liikevaihdon, ja erityisesti muun myynnin liikevaihdon kasvaessa. Muu

myynti siirretään usein osakeyhtiön puolelle siinä vaiheessa, kun sen määrä lähestyy 20 % apteekin liikevaihdosta. Tämän ylittävältä osalta se vaikuttaisi osana apteekin liikevaihtoa apteekkiveron määrään. (Reinikainen ym. 2020, 25, viitattu 25.4.2020.) Mikäli apteekin myynnin rakenne on hyvin lääkepainotteinen, ei osakeyhtiön perustaminen ole kannattavaa, vaan muuta myyntiä tulee olla riittävästi. (Toimeksiantajan kirjanpitäjä, haastattelu 18.5.2020).

Apteekkarin on mahdollista saada osakeyhtiöstä palkkaa. Koska apteekista saatava ansiotulo-osuus voi olla suuri ja ansiotuloja verotetaan yhteissummana progressiivisesti, voi olla järkevämpää nostaa varoja osakeyhtiöstä osinkona. Nettovarallisuus puolestaan vaikuttaa siihen, miten osinkoa verotetaan. Suurempi nettovarallisuus mahdollistaa kevyemmin verotetun osingon nostamisen, mutta nettovarallisuuden kasvattaminen voi kuitenkin viedä uudelta osakeyhtiöltä useita vuosia. Ensimmäisinä vuosina apteekin lääkemyynistä saatavan tuloksen tulisi siis riittää apteekkarin oman elämisen kuluihin sekä apteekkitoiminnan mahdollisiin investointeihin ja lainojen hoitamiseen. (Toimeksiantajan kirjanpitäjä, haastattelu 18.5.2020; Sundell & Harjula 2011, 111–112.)

Osakeyhtiöön on mahdollista ottaa muita henkilöitä mukaan. Usein yritystoiminnassa onkin mukana ainakin puoliso. Osakeyhtiön perustamisen yhteydessä apteekki myy hallussaan olevan muiden tuotteiden kuin lääkkeiden varaston osakeyhtiölle yleensä sisäänostohintaan. Apteekin ja erillisyhtiön välisellä käyttöoikeussopimuksella erillisyhtiö saa luvan toimia apteekin tiloissa. Sopimuksella määritellään kulujen jakamisesta apteekin ja osakeyhtiön välillä eli kuinka paljon osakeyhtiö maksaa tiloista, henkilökunnasta ja muista kuluista apteekille. Verottajan ohjeen mukaan kulut jaetaan apteekin ja osakeyhtiön kesken liikevaihtojen suhteessa. (Toimeksiantajan kirjanpitäjä, haastattelu 18.5.2020.)

Kuviossa 4 on kuvattu apteekin yhteydessä toimivien osakeyhtiöiden myynnin rakennetta. Suurin osa osakeyhtiöiden myynnistä koostuu yleisten kauppatavaroiden (alv 24 %) ja elintarvikkeiden (alv 14 %) myynnistä. Näistä muodostuu yhteensä noin 98 % prosenttia yhtiöiden arvonlisäverottomasta myynnistä. Alennetun 10 %:n verokannan myyntiin kuuluu esimerkiksi nikotiinikorvaustuotteet ja kirjat, ja sen osuus kokonaisymynnistä oli noin 0,1 %. Arvonlisäverottomaan myyntiin kuului vuonna 2018 muun muassa sairaanhoitajan palveluita ja sen osuus oli noin 2 % kokonaisymynnistä. Osakeyhtiöt voivat vapaasti hinnoitella myymänsä tuotteet ja palvelut. (Reinikainen ym. 2020, 25–26, viitattu 25.4.2020.)

KUVIO 4. Apteekin yhteydessä toimivien osakeyhtiöiden myynnin rakenne eri arvonlisäveroluokissa vuonna 2018 (Reinikainen ym. 2020, 26, viitattu 25.4.2020)

Kun apteekin yhteydessä toimii osakeyhtiö, molempien yritysten liiketoiminnat sekä apteekkarin yksityistalous tulee pitää erillään toisistaan. Harkitessaan osakeyhtiön perustamista apteekin rinnalle, apteekkarin kannattaa arvioida myös osakeyhtiön tuomat veloitteet sekä mahdolliset lisäkulut. Osakeyhtiöön liittyvät perustamismuodollisuudet rekisteröinteineen sekä osakeyhtiölain mukainen kokousmenettely ja hallintaan liittyvät tehtävät tuovat kuluja ja vievät aikaa. Lisäksi päivitteisessä apteekkityössä osa töistä, esimerkiksi tilaukset tukkuliikkeisiin, tulee tehtäväksi kahteen kertaan erikseen apteekista ja osakeyhtiöstä. (Toimeksiantajan kirjanpitäjä, haastattelu 18.5.2020.) Tässä työssä olemme keskittyneet kuitenkin vain verotukselliseen näkökulmaan.

5 VEROLASKELMAT TOIMEKSIANTAJAYRITYKSELLE

Tässä luvussa kerromme hieman tarkemmin toimeksiantaja-apteekista ja teemme vuoden 2019 tilinpäätöstietojen ja vuoden 2020 ennakoitun tuloksen perusteella verolaskelmat toiminimenä sekä toiminimen ja osakeyhtiön yhdistelmänä. Tarkoituksena on tutkia, miten osakeyhtiö vaikuttaisi apteekkarin verorasitukseen. Lisäksi selvitetään verotuksellisesti edullisin tapa nostaa varoja osakeyhtiöstä.

5.1 Toimeksiantajan kuvaus

Toimeksiantajamme apteekki sijaitsee Pohjois-Suomessa ja työllistää tällä hetkellä vakituisesti apteekkarin lisäksi 9 henkilöä. Henkilökunnassa on viisi farmaseuttiseen henkilökuntaan kuuluvaa työntekijää, yksi proviisori ja neljä farmaseuttia, sekä neljä tekniseen henkilökuntaan kuuluvaa työntekijää, joista yksi on kosmetologi. Apteekkarin perheenjäseniä ei ole apteekissa töissä. Kokoluokaltaan vuonna 2019 apteekki kuuluu 40 000–60 000 reseptiä vuosittain toimittavien apteekkien luokkaan. Reseptuuri on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna noin 3 000 reseptillä. (Apteekkari, haastattelu 30.4.2020.)

Liikevaihdosta muun kuin lääkemyynnin määrä muodostaa vuonna 2019 10,8 %. Tämä osuus myynnistä voidaan siirtää osakeyhtiön kautta hoidettavaksi. Osakeyhtiön kautta voisi tarjota myös sairaanhoitajan palveluita, mikä ei toiminimen kautta ole mahdollista. Myös palveluksessa jo olevan kosmetologin ammattitaitoa voisi hyödyntää tarjoamalla kosmetologin palveluita.

5.2 Laskelmien teossa huomioitavaa

Laskelmat tehdään vuodelle 2019 käyttäen apteekin todellisia lukuja. Aiemmille vuosille ei ole mahdollista tehdä laskelmia, koska apteekkarivaihdoksen vuoksi kyseisen apteekin osalta tietoja ei ole saatavilla. Lisäksi tehdään laskelmat vuodelle 2020, koska vuonna 2019 oli paljon apteekinvaihdokseen liittyviä kertaluonteisia kuluja. Vuoden 2020 luvut antavat oletettavasti todenmukaisemman kuvan apteekin tuloksenmuodostuksesta. Vuoden 2020 laskelmat tehdään tilitoimiston ohjelmistolla laaditun koko vuoden ennusteen perusteella. Ennuste ottaa huomioon vuoden 2020 kolmen ensimmäisen kuukauden sekä edellisen vuoden luvut. Pidemmälle tulevaisuuteen laskelmia

ei ole tarkoituksenmukaista laatia, vaan ne tulisi laatia sitten, kun toteutuneet luvut ovat tiedossa (Toimeksiantajan kirjanpitäjä, haastattelu 18.5.2020).

Oman haasteen laskelmiin tuo se, että vuoden 2019 tilinpäätöstiedoissa ovat nykyisen apteekin lisäksi mukana vielä apteekkarin edellisen apteekin luvut vuoden ensimmäisiltä kuukausilta. Nämä piti aluksi oikaista pois, jolloin myös maksettavan apteekkiveron määrä pieneni. Vuoden 2019 laskelmissa käytetään saman vuoden veroprosentteja ja muita lukuja. Vuoden 2020 laskelmat taas tehdään käyttäen vuoden 2020 veroprosentteja ja muita lukuja.

Kirjanpitäjän mukaan apteekin erillisyhtiöstä ei yleensä makseta palkkaa apteekkarille, vaan yhtiön nettovarallisuutta kasvatetaan ja varoja nostetaan osinkona verohuojennetun määrän verran (8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta) tai koko tulos jätetään kasvattamaan omaa pääomaa. Tuloksesta maksetaan toiminnan alussa siis pelkästään yhteisövero 20 %. Apteekkareiden ansiotulon määrä apteekista on yleensä niin suuri, että palkanmaksu ei ole kannattavaa. Kannattavinta on jättää voittovarot omaan pääomaan kasvattamaan nettovarallisuutta, jolloin yhtiöstä saa seuraavina vuosina nostettua aina enemmän edullisemmin verotettua osinko-osuutta. (Toimeksiantajan kirjanpitäjä, haastattelu 18.5.2020.)

Toiminimen osalta laskelmat tehdään käyttäen 20, 10 ja 0 prosentin vuotuista tuottoa pääomatulon osuutta laskettaessa. Osakeyhtiön osalta verolaskelmat ovat arvio siitä, paljonko veroja tulisi maksettavaksi, jos apteekin rinnalla toimisi osakeyhtiö. Osakeyhtiön laskelmissa verojen määrä laskeaan ensin niin, että tuloksesta maksetaan pelkästään yhteisövero 20 %. Tämän jälkeen lasketaan verojen määrä, mikäli apteekkari nostaisi osinkoa verohuojennetun osingon verran taikka tämän saman osuuden palkkana. Vaikka apteekista ei yleensä makseta palkkaa apteekkarille, teemme vertailun vuoksi laskelman myös palkkana. Koska osakeyhtiöstä ei ole tarkoituksenmukaista nostaa kaikkia varoja ulos, rajoitetaan palkan määrä samaan kuin verohuojennettu osinko. Osinkokaan ei ole järkevää nostaa enempää, koska silloin se tulisi verotettavaksi pääosin ansiotulona ja siihen kohdistuisi osittain kahdenkertainen verotus. Tilanne, jossa osakeyhtiön koko verotettava tulo nostettaisiin, on lähinnä teoreettinen, mutta laskemme vertailun vuoksi verojen määrän myös sillä vaihtoehdolla.

Muutosvuonna muun kuin lääkkeiden varaston myyminen osakeyhtiölle lisää tilapäisesti apteekin verotettavaa tuloa sekä saattaa vaatia osakeyhtiöltä lainan ottoa varaston lunastamiseen. Nämä jätetään kuitenkin meidän laskelmissamme huomioimatta.

Laskelmat tehdään sillä oletuksella, että apteekkari on yrityksen ainoa omistaja. Yksityisottojen määrä on toimeksiantajallamme ollut vuonna 2019 poikkeuksellisen suuri, joten sitä ei käytetä arvioitaessa yrittäjän rahantarvetta. Mikäli apteekin rinnalla toimii osakeyhtiö, eikä varoja ensimmäisinä vuosina nosteta ulos, tulee apteekkarin arvioida itse, riittääkö apteekista kertyvä tulos kattamaan apteekkarin oman rahantarpeen sekä mahdolliset investoinnit ja lainanlyhennykset. Laskelmissa ei oteta huomioon apteekkarin mahdollisia muita ansio- ja pääomatuloja. Myöskään Yle- veroa ei huomioida.

Laskelmissa otetaan huomioon verottajan viran puolesta tekemistä vähennyksistä tulonhankkimisvähennys, ansiotulovähennys, perusvähennys ja työtulovähennys. Tulonhankkimisvähennys tehdään palkkatulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa, joten sitä ei huomioida toiminimen laskelmissa. Sen määrä on 750 euroa, kuitenkin enintään palkkatulojen määrä. Ansiotulovähennys tehdään kunnallisverotuksessa puhtaasta ansiotulosta ja sen enimmäismäärä on 3 570 euroa. Vähennys on 51 %, kun tulot ovat välillä 2 500–7 230 euroa, ja sen ylittävältä osalta 28 %. Jos puhdas ansiotulo ylittää 14 000 euroa, vähennys pienenee 4,5 %:lla sen ylittävältä osuudelta. (Verohallinto 2020e, viitattu 15.5.2020.)

Perusvähennys tehdään puhtaasta ansiotulosta kunnallisverotuksessa kaikkien muiden vähennysten jälkeen. Perusvähennyksen enimmäismäärä vuonna 2019 on 3 305 euroa ja vuonna 2020 3 540 euroa. Jos puhdas ansiotulo ylittää enimmäismäärän, vähennys pienenee 18 %:lla ylimenevältä osuudelta. Perusvähennystä ei tehdä, jos puhdas ansiotulo muiden vähennysten jälkeen on vuonna 2019 yli 21 700 ja vuonna 2020 yli 23 200 euroa. (Verohallinto 2020e, viitattu 15.5.2020.)

Työtulovähennys taas tehdään valtiolle suoritettavasta tuloverosta ja sen enimmäismäärä vuonna 2019 on 1 630 euroa ja vuonna 2020 1 770 euroa. Vähennyksen määrä on 12,2 % (vuonna 2020 12,5 %) tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Mikäli puhdas ansiotulo on enemmän kuin 33 000 euroa, työtulovähennys pienenee 1,72 %:lla (vuonna 2020 1,84 %) sen ylittävältä osuudelta. Mikäli vähennys on suurempi kuin tuloverojen määrä, tehdään vähennys kunnallisverosta, kirkollisverosta ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta näiden verojen suhteessa. (Verohallinto 2020e, viitattu 15.5.2020.)

5.3 Verolaskelmat vuodelle 2019

Vuoden 2019 laskelmat tehdään tilinpäätöksen perusteella toteutuneilla luvuilla. Tilikauden luvut jaetaan apteekille ja osakeyhtiölle liikevaihtojen suhteessa. Muun myynnin osuus lasketaan liikevaihdosta, josta ei ole vähennetty apteekkiveroa, ja sen osuus vuonna 2019 on 10,8 %. Kulujen jakaminen apteekin ja osakeyhtiön välillä tehdään verottajan antaman ohjeen mukaan käyttäen samaa prosenttiosuutta. Apteekkivero, liiketoiminnan muut tuotot, suunnitelman mukaiset poistot ja rahoitustuotot ja -kulut ovat pelkästään apteekille kuuluvia, joten ne jätetään jakamatta.

5.3.1 Toiminimi yksinään

Verolaskelmien teko aloitetaan laskemalla verojen määrä pelkällä toiminimellä toimittaessa. Toiminimelle lasketaan ensin verotettava tulo kirjanpidon tuloksen perusteella. Kirjanpidon tulokseen lisätään tuloverot ja muut verotuksessa vähennyskelvottomat menot ja siitä vähennetään verotuksessa verovapaat tulot. Tuloverojen lisäksi lisättäväksi tulee verojen viivästyskulut. Vähennettäväksi tulee palautettava yhteisökorko ja palautuskorko sekä yrittäjän saama työhuonevähennys. Kaavamainen työhuonevähennys on saatu täysimääräisenä, ja sen määrä vuonna 2019 oli 900 euroa (Verohallinto 2020f, viitattu 21.5.2020). Tämän jälkeen tehdään vielä 5 %:n yrittäjävähennys, jolloin saadaan lopullinen verotettava tulo (taulukko 4).

TAULUKKO 4. Toiminimen verotettavan tulon muodostuminen vuonna 2019

Verotettava tulo 2019	
Tilikauden tulos	40 263,51
+ Tuloverot	35 057,92
+ Verojen viivästyskulut	83,29
- Palautettava yhteisökorko/-palautuskorko	-72,33
- Työhuonevähennys	-900,00
Verotettava tulo	74 432,39
- Yrittäjävähennys 5 %	-3 721,62
Lopullinen verotettava tulo	70 710,77

Nettovarallisuus toiminimelle lasketaan vuoden 2018 taseen perusteella vähentämällä elinkeinotoiminnan varoista elinkeinotoiminnan velat (taulukko 5). Kun nettovarallisuuteen lisätään vielä 30 % tilikauden aikana maksetuista palkoista, saadaan pääomatulo-osuuden laskentaperuste.

TAULUKKO 5. Nettovarallisuus toiminimelle vuonna 2019

Nettovarallisuus 2019

Varat	642 116,15
- Velat	-548 092,55
Nettovarallisuus	94 023,60
+ 30 % tilikauden aikana maksetuista palkoista (270 264,96)	81 079,49
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste	175 103,09

Tämän jälkeen verotettava tulo jaetaan pääoma- ja ansiotuloksi käyttäen 20, 10 ja 0 %:n vuotuisia tuottoa pääomatulo-osuuden laskentaperusteesta. Näitä eri vuotuisia tuottoja kuvataan laskelmissa kirjaimilla A, B ja C. Sitten lasketaan ansio- ja pääomatulojen verojen määrät apteekkarille. Pääomatulojen vero on 30 % pääomatulosta 30 000 euroon asti ja ylimenevältä osalta 34 %. Kunnallisveron laskemisessa käytetään yrittäjän kotikunnan ja kotiseurakunnan tuloveroprosentteja sekä sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksua. Näiden yhteismääräksi tulee vuonna 2019 21,30 %. Laskelmissa ei huomioida sairausvakuutuksen päivärahamaksua, koska tarkkaa YEL-työtuloa ei tiedetä. Tämän merkitys laskelmiin olisi ollut vähäinen. Valtion vero lasketaan vuoden 2019 tuloveroasteikon mukaan (liite 1). Taulukossa 6 on kuvattu verojen laskeminen apteekille toiminimenä ilman rinnalla olevaa osakeyhtiötä.

Vähennyksistä huomioitavaksi tulee puhtaasta ansiotulosta tehtävä ansiotulovähennys sekä valtiolle suoritettavasta verosta tehtävä työtulovähennys. Ansiotulovähennys saadaan, kun vähennyksen enimmäismäärästä 3 570 eurosta vähennetään 4,5 % siitä osasta puhtaasta ansiotulosta, joka ylittää 14 000 euroa. Työtulovähennyksen määrä taas saadaan, kun sen enimmäismäärästä 1 630 eurosta vähennetään 1,72 % puhtaiden ansiotulojen 33 000 euroa ylittävältä osalta. Puhtaiden ansiotulojen määrä on niin suuri, että perusvähennystä ei tule tehtäväksi.

TAULUKKO 6. Verojen määrä toiminimessä vuonna 2019

Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 0 %
Pääomatuloa	35 020,62	17 510,31	0,00
Ansiotuloa	35 690,15	53 200,46	70 710,77
Pääomatulojen verot 30/ 34 %	10 707,01	5 253,09	0,00
Ansiotulojen verot			
Puhdas ansiotulo	35 690,15	53 200,46	70 710,77
- Ansiotulovähennys	-2 593,94	-1 805,98	-1 018,02
Verotettava ansiotulo/kunta	33 096,21	51 394,48	69 692,75
Verotettava ansiotulo/valtio	35 690,15	53 200,46	70 710,77
Kunnallisvero, kirkollisvero ja sairausvakuutusmaksu	7 049,49	10 947,02	14 844,56
Valtion vero	2 138,55	5 547,10	9 268,04
- Työtulovähennys	-1 583,73	-1 282,55	-981,37
Valtion vero	554,82	4 264,55	8 286,67
Verojen määrä yhteensä	18 311,33	20 464,67	23 131,22
Vero-%	25,90 %	28,94 %	32,71 %

Kokonaisverojen määrä saadaan, kun lasketaan yhteen pääomatulojen verot sekä ansiotulojen kunnallisvero ja valtion vero. Laskelmien perusteella nähdään, että verojen määrä on pienin, kun pääomatulon osuus lasketaan käyttäen 20 %:n vuotuista tuottoa. Tällöin verojen määräksi tulee 18 311,33 euroa ja veroprosentiksi 25,90 %. Veroprosentti on laskettu jakamalla verojen määrä verotettavalla tulolla. Verotettava tulo on tässä toiminimellä niin suuri, että pääomatulona verotettavaksi kannattaa ottaa mahdollisimman paljon. Suuremmilla tulotasoilla pääomatulon veroprosentti jää alhaisemmaksi kuin ansiotulojen veroprosentti. Näin ollen apteekkarin ei kannata vaatia käytettävän laskennassa 10 %:n vuotuista tuottoa tai koko yritystulon verottamista ansiotulona.

5.3.2 Toiminimi ja osakeyhtiö

Seuraavaksi lasketaan verojen määrä toiminimen ja osakeyhtiön yhdistelmänä. Osakeyhtiön puolelle voidaan siirtää muu kuin lääkemyynti, joten osakeyhtiön laskelmien rinnalla täytyy tehdä laskelmat myös apteekille (=toiminimelle) lääkemyynnin osalta ja laskea verojen määrä näiden yhteissummana. Apteekkiveron määrään muun myynnin siirtäminen osakeyhtiön puolelle ei vaikuta, sillä muun myynnin osuus jää alle 20 %:n.

Kun tuloslaskelman erät on jaettu apteekin ja osakeyhtiön kesken, saadaan molemmille verotettava tulo ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tästä tehdään apteekilla samat oikaisut kuin pelkällä toiminimellä laskettaessa. Lopuksi tehdään vielä 5 %:n yrittäjävähenys. Näin apteekin lopulliseksi verotettavaksi tuloksi saadaan 31 741,64 euroa. Osakeyhtiön verotettavaan tuloon ei tule oikaisuja ja se on 41 020,14 euroa. Osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen ja maksaa tuloksestaan 20 %:n yhteisöveron. Apteekin ja osakeyhtiön verotettavat tulot yhteensä ovat 72 761,78 euroa.

Apteekin nettovarallisuus lasketaan vuoden 2018 taseesta ja se on sama kuin ilman osakeyhtiötä. Nettovarallisuuteen lisättävien palkkojen määrä ei muutu, sillä henkilöstökulut pysyvät apteekilla samoina. Henkilöstökuluja ei siirretä osakeyhtiön puolelle, vaan osakeyhtiö maksaa liikevaihtojen mukaisen prosentiosuuden henkilöstökuluista apteekille (Toimeksiantajan kirjanpitäjä, haastattelu 18.5.2020). Näin ollen pääomatulo-osuuden laskentaperuste apteekilla on sama 175 103,09 euroa.

Sitten tehdään jako ansio- ja pääomatuloksi ja lasketaan verojen määrät samalla tavalla kuin aiemmin pelkän toiminimen kohdalla. Taulukossa 7 on kuvattu verojen laskeminen apteekille osakeyhtiön kanssa, silloin kun osakeyhtiöstä ei nosteta varoja vaan maksetaan pelkästään yhteisövero. Vaihtoehdossa A pääomatulon osuus on niin suuri, että koko verotettava tulo tulee verotettavaksi pääomatulona. Vähennyksistä huomioidaan ansiotulovähennys ja työtulovähennys vaihtoehdoissa B ja C. Työtulovähennys vähennetään kunnallisverotuksessa maksettavasta verosta, koska valtion tulovero ei riitä siihen. Lisäksi vaihtoehdossa B vähennetään kunnallisverotuksen perusvähennys. Perusvähennys saadaan, kun sen enimmäismäärästä 3 305 eurosta vähennetään 18 % puhtaiden ansiotulojen sen ylimenevältä osalta. Vaihtoehdossa C puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen on niin suuri, että perusvähennystä ei tehdä.

Kokonaisverojen määrä saadaan, kun pääoma- ja ansiotulojen veroihin lisätään osakeyhtiöstä maksettava yhteisövero. Yhteisövero on 8 204,03 euroa (20 % 41 020,14 eurosta). Verotuksellisesti edullisimmaksi tässä tapauksessa tulee vaihtoehto B, jossa pääomatulon määrä on laskettu käyttäen 10 %:n vuotuista tuottoa. Tällöin suurempi osa tulee verotettavaksi ansiotulona. Alhaisemmalla tulotasolla ansiotulojen veroprosentti jää pienemmäksi kuin pääomatulojen veroprosentti. Veroprosentti on laskettu jakamalla verojen määrä apteekin ja osakeyhtiön yhteenlasketulla verotettavalla tulolla, joka on 72 761,78 euroa

TAULUKKO 7. Apteekin ja osakeyhtiön verolaskelma vuodelle 2019: varoja ei nosteta

Apteekin verotettava tulo ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				34 301,29
Lopullinen verotettava tulo				31 741,64
Nettovarallisuus				94 023,60
+ 30 % tilikauden aikana maksetuista palkoista (270 264,96)				81 079,49
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste				175 103,09
Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 0 %	
Pääomatuloa	31 741,64	17 510,31	0,00	
Ansiotuloa	0,00	14 231,33	31 741,64	
Pääomatulojen verot 30/34 %	9 592,16	5 253,09	0,00	
Ansiotulojen verot				
Puhdas ansiotulo	0,00	14 231,33	31 741,64	
- Ansiotulovähennys		-3 559,59	-2 771,63	
- Perusvähennys		-1 978,99	0,00	
Verotettava ansiotulo/kunta		8 692,75	28 970,01	
Verotettava ansiotulo/valtio		14 231,33	31 741,64	
Kunnallisvero yms.		1 851,56	6 170,61	
Valtion vero		0,00	1 457,43	
- Työtulovähennys		-1 431,22	-1 630,00	
Valtion vero		-1 431,22	-172,57	
Ansiotulojen verot yhteensä	0,00	420,34	5 998,04	
Osakeyhtiön yhteisövero 20 %	8 204,03	8 204,03	8 204,03	
Verojen määrä yhteensä	17 796,19	13 877,46	14 202,07	
Vero-%	24,46 %	19,07 %	19,52 %	

Seuraavaksi lasketaan verojen määrä, jos apteekkari nostaisi pääomatulo-osinkoa eli osinkoa siihen saakka, kun se on 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta sekä, jos hän nostaisi saman summan palkkana. Nämä on kuvattu taulukoissa 8 ja 9. Osinko lisätään apteekista saatuihin pääomatuloihin ja verotetaan yhteissummana. Palkka taas verotetaan yhteissummana apteekista saatujen ansiotulojen kanssa.

Tässä tapauksessa osakeyhtiön nettovarallisuutta ei voi laskea suoraan toiminimeltä, koska suurin osa taseen eristä pysyy apteekin puolella. Apteekin osakeyhtiön nettovarallisuus lasketaan edellisen vuoden taseesta kaavalla varat – velat. Meidän laskelmissamme joudumme käyttämään likiarvoa, koska oikeita lukuja ei ole tiedossa. Käytämme osakeyhtiön nettovarallisuutena omaa pääomaa, eli käytännössä tilikauden voittoa. Tämä saadaan, kun vähennetään osakeyhtiön verotettavasta tulosta 41 020,14 eurosta 20 %:n yhteisövero 8 204,03 euroa. Laskemme nettovarallisuuden molemmille vuosille vuoden 2019 perusteella, koska osakeyhtiöllä ei ole taustalla aiempia toimintavuosia. Osakkeen matemaattinen arvo saadaan jakamalla nettovarallisuus osakkeiden lukumäärällä. Koska verolaskelmat tehdään oletuksella, että apteekkari omistaa yhtiön kaikki osakkeet, on osakkeiden matemaattinen arvo sama kuin nettovarallisuus.

TAULUKKO 8. Apteekin ja osakeyhtiön verolaskelma vuodelle 2019: varojen nosto osinkona

Osakeyhtiön nettovarallisuus	32 816,11		
= Osakkeiden matemaattinen arvo	32 816,11		
8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta	2 625,29		
Pääomatulo-osinko			
- Veronalaista 25 %	656,32		
- Verovapaata 75 %	1 968,97		
Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 10%
Pääomatulot apteekista	31 741,64	17 510,31	0,00
Pääomatulot yhteensä	32 397,96	18 166,63	656,32
Pääomatulojen verot	9 815,31	5 449,99	196,90
Ansiotulojen verot apteekista	0,00	420,34	5 998,04
Osakeyhtiön yhteisövero 20 %	8 204,03	8 204,03	8 204,03
Verojen määrä yhteensä	18 019,33	14 074,35	14 398,97
Vero-%	24,76 %	19,34 %	19,79 %

Pääomatulo-osingon määräksi saadaan 2 625,29 euroa, josta 25 % lisätään apteekista saataviin pääomatuloihin ja verotetaan yhteissummana. Lopuksi lasketaan yhteen pääoma- ja ansiotulojen verot sekä yhteisövero. Myös tässä tapauksessa vähiten veroja menee vaihtoehdossa, jossa apteekin pääomatulon määrä on laskettu käyttäen 10 %:n vuotuista tuottoa.

Seuraavassa taulukossa on laskettu verojen määrä, jos apteekkari olisi nostanut pääomatulo-osingon verran palkkaa. Palkka ja palkan lisäksi maksettava työnantajan sairausvakuutusmaksu vähennetään ensin verotettavasta tulosta. Sairausvakuutusmaksu on 0,77 % vuonna 2019 (Verohallinto 2020g, viitattu 27.5.2020). Palkka lisätään apteekista saataviin ansiotuloihin. Ansiotuloista vähennetään tulonhankkimisvähennys, ansiotulovähennys ja perusvähennys sekä valtion verosta työtulovähennys. Vaihtoehdossa A ansiotulojen määrä jää niin pieneksi, että ansiotulojen veroja ei jää vähennysten jälkeen ollenkaan maksettavaksi. Muiden osalta ansiotulojen verot lasketaan kuuden vuoden 2019 aiemmissakin taulukoissa.

Lopuksi ansiotulojen veroihin lisätään apteekin pääomatulojen verot sekä yhteisövero. Koska palkka pienensi osakeyhtiön verotettavaa tuloa, on yhteisövero tässä hieman pienempi kuin aiemmissa laskelmissa. Vaihtoehdossa B tulee tässäkin tapauksessa veroja vähiten maksettavaksi.

TAULUKKO 9. Apteekin ja osakeyhtiön verolaskelma vuodelle 2019: varojen nosto palkkana

Osakeyhtiön verotettava tulo ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja			41 020,14
- Palkka			-2 625,29
- Sairausvakuutusmaksu 0,77 %			-20,21
Verotettava tulo			38 374,64
- Yhteisövero 20 %			-7 674,93
Tulos verojen jälkeen			30 699,71
Pääomatulon osuus	A 20 %	B: 10 %	C: 0 %
Ansiotulot apteekista	0,00	14 231,33	31 741,64
Palkka	2 625,29	2 625,29	2 625,29
Ansiotulot yhteensä	2 625,29	16 856,62	34 366,93
- Tulonhankkimisvähennys	-750,00	-750,00	-750,00
Puhdas ansiotulo	1 875,29	16 106,62	33 616,93
- Ansiotulovähennys	-1 875,29	-3 475,20	-2 687,24
- Perusvähennys		-1 626,24	0,00
Verotettava ansiotulo/kunta	0,00	11 005,18	30 929,69
Verotettava ansiotulo/valtio	1 875,29	16 106,62	33 616,93
Kunnallisvero yms.		2 344,10	6 588,02
Valtion vero	0,00	0,00	1 780,92
- Työtulovähennys		-1 630,00	-1 619,39
Valtion vero	0,00	-1 630,00	161,53
Ansiotulojen verot yhteensä	0,00	714,10	6 749,55
Pääomatulojen verot apteekista	9 592,16	5 253,09	0,00
Osakeyhtiön yhteisövero 20 %	7 674,93	7 674,93	7 674,93
Verojen määrä yhteensä	17 267,09	13 642,12	14 424,48
Vero-%	23,73 %	18,75 %	19,82 %

5.4 Verolaskelmat vuodelle 2020

Vuoden 2020 laskelmat tehdään tilitoimiston ohjelmiston avulla saadun ennusteen mukaan. Tilikauden luvut jaetaan apteekille ja osakeyhtiölle liikevaihtojen mukaisessa suhteessa. Ennusteen mukaan muun myynnin osuus vuonna 2020 on 10,44 %, joten käytämme samaa osuutta kulujen jakamiseen. Tuloslaskelman eristä jätetään jälleen jakamatta apteekkivero, liiketoiminnan muut tuotot, suunnitelman mukaiset poistot ja rahoitustuotot ja -kulut. Ne kuuluvat pelkästään apteekille.

5.4.1 Toiminimi yksinään

Ensin lasketaan verojen määrä pelkälle toiminimelle. Verotettavan tulon laskemisessa otetaan huomioon samat vähennykset ja lisäykset kuin edellisellä vuonna, koska tarkkoja lukuja ei tiedetä. Nettovarallisuus lasketaan vuoden 2019 taseesta ja siihen lisätään 30 % vuoden 2020 arvioitujen palkkojen määrästä (taulukot 10 ja 11).

TAULUKKO 10. Toiminimen verotettavan tulon muodostuminen vuonna 2020

Verotettava tulo 2020

Tilikauden tulos	73 477,00
+ Tuloverot	45 552,00
+ Verojen viivästyskulut	83,29
- Palautettava yhteisökorko/-palautuskorko	-72,33
- Työhuonevähennys	-900,00
Verotettava tulo	118 139,96
- Yrittäjävähennys 5 %	-5 907,00
Lopullinen verotettava tulo	112 232,96

TAULUKKO 11. Nettovarallisuus toiminimelle vuonna 2020

Nettovarallisuus 2020

Varat	605 576,32
- Velat	-569 647,86
Nettovarallisuus	35 928,46
+ 30 % tilikauden aikana maksetuista palkoista (275 695)	82 708,50
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste	118 636,96

Toiminimen verojen määrä lasketaan samalla tavalla kuin vuonna 2019 (taulukko 12). Kunnallisvero muodostuu kotikunnan ja kotiseurakunnan tuloveroprosenteista ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksusta, joiden yhteismäärä vuonna 2020 on 21,98 %. Valtion vero lasketaan vuoden 2020 tuloveroasteikon mukaan (liite 1). Ansiotulovähennys lasketaan samalla tavalla kuin vuonna 2019. Ansiotulovähennys tehdään vain vaihtoehdossa A, sillä sitä ei saa puhtaiden ansiotulojen ollessa yli 93 333 euroa (Verohallinto 2020e, viitattu 15.5.2020). Työtulovähennyksen enimmäismäärä vuonna 2020 on 1770 euroa, ja sen määrä saadaan kun 1770 eurosta vähennetään 1,84 %

puhtaiden ansiotulojen 33 000 euroa ylittävältä osalta. Perusvähennystä ei tule myöskään vuonna 2020 tehtäväksi puhtaiden ansiotulojen ollessa näin suuret.

TAULUKKO 12. Verojen määrä toiminimessä vuonna 2020

Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 0 %
Pääomatuloa	23 727,39	11 863,70	0,00
Ansiotuloa	88 505,57	100 369,27	112 232,96
Pääomatulojen verot 30/34 %	7 118,22	3 559,11	0,00
Ansiotulojen verot			
Puhdas ansiotulo	88 505,57	100 369,27	112 232,96
- Ansiotulovähennys	-217,25	0,00	0,00
Verotettava ansiotulo/kunta	88 288,32	100 369,27	112 232,96
Verotettava ansiotulo/valtio	88 505,57	100 369,27	112 232,96
Kunnallisvero yms.	19 405,77	22 061,16	24 668,81
Valtion vero	13 877,99	17 585,40	21 292,80
- Työtulovähennys	-748,70	-530,41	-312,11
Valtion vero	13 129,29	17 054,99	20 980,69
Verojen määrä yhteensä	39 653,28	42 675,26	45 649,50
Vero-%	35,33 %	38,02%	40,67 %

Kokonaisverot pelkällä toiminimellä ovat myös vuonna 2020 pienimmät, kun pääomatulon osuus lasketaan käyttäen 20 %:n vuotuista tuottoa. Tällöin verojen määräksi tulee 39 653,28 euroa ja veroprosentiksi 35,33 %. Laskelmista huomataan, että verotettavan tulon ollessa lähes kaksinkertainen vuoteen 2019 verrattuna, myös ansiotulona verotettavaksi tulee huomattavasti enemmän ja veroprosentti nousee huomattavasti korkeammaksi kuin vuonna 2019.

5.4.2 Toiminimi ja osakeyhtiö

Toiminimen ja osakeyhtiön laskelmat suoritetaan samalla tavalla kuin vuonna 2019. Apteekin verotettava tulo pohjautuu ennustettuun tuloslaskelmaan. Lopullisen verotettavan tulon laskennassa tehdään samat lisäykset ja vähennykset kuin edellisenä vuonna, jolloin lopulliseksi verotettavaksi

tuloksi saadaan 64 243,96 euroa. Apteekin nettovarallisuutta laskettaessa vuoden 2019 taseen varoista vähennetään 34,53 % vaihto-omaisuudesta eli 87 759,36 euroa, mikä on inventaariluette-
lon mukainen määrä muita kuin lääkkeitä. Apteekin nettovarallisuus on tämän jälkeen negatiivinen,
mutta kun siihen lisätään 30 % tilikauden ennustetuista palkoista, saadaan pääomatulo-osuuden
laskentaperusteeksi 30 877,60 euroa.

Ennustetun tuloslaskelman perusteella saadaan osakeyhtiön verotettava tuloksi ennen tilinpäätös-
siirtoja ja veroja 50 514,74 euroa. Tästä tulee yhteisöveron määräksi 10 103,55 euroa. Lasketta-
essa vaihtoehtoa, jossa apteekkari nostaa pääomatulo-osingon verran palkkaa, vähennetään ve-
rotettavasta tulosta palkka ja palkan lisäksi maksettava työnantajan sairausvakuutusmaksu. Sai-
rausvakuutusmaksu vuonna 2020 on 1,34 % (Verohallinto 2020g, viitattu 27.5.2020). Yhteisöveron
määrä tässä vaihtoehdossa on 9 571,45 euroa. Osakeyhtiön nettovarallisuutena käytetään edelli-
sen tilikauden voittoa eli samaa arvoa kuin vuoden 2019 laskelmissa. Olemme olettaneet, että va-
roja ei ole jaettu. Veroprosentti on laskettu jakamalla verojen määrä apteekin ja osakeyhtiön yh-
teenlasketulla verotettavalla tulolla, joka on 114 761,70 euroa. Verojen määrät eri vaihtoehdoille on
laskettu taulukoissa 13-15.

TAULUKKO 13. Apteekin ja osakeyhtiön verolaskelma vuodelle 2020: varoja ei nosteta

Apteekin verotettava tulo ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				68 514,26
Lopullinen verotettava tulo				64 243,96
Nettovarallisuus				-51 830,90
+ 30 % tilikauden aikana maksetuista palkoista (275 695)				82 708,50
Pääomatulo-osuuden laskentaperuste				30 877,60
Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 0 %	
Pääomatuloa	6 175,52	3 087,76	0,00	
Ansiotuloa	58 068,44	61 156,20	64 243,96	
Pääomatulojen verot 30/34 %	1 852,66	926,33	0,00	
Ansiotulojen verot				
Puhdas ansiotulo	58 068,44	61 156,20	64 243,96	
- Ansiotulovähennys	-1 586,89	-1 447,96	-1 309,02	
- Perusvähennys	0,00	0,00	0,00	
Verotettava ansiotulo/kunta	56 481,55	59 708,24	62 934,94	
Verotettava ansiotulo/valtio	58 068,44	61 156,20	64 243,96	
Kunnallisvero yms.	12 414,64	13 123,87	13 833,10	
Valtion vero	6 409,54	7 065,69	7 721,84	
- Työtulovähennys	-1 308,74	-1 251,93	-1 195,11	
Valtion vero	5 100,80	5 813,76	6 526,73	
Osakeyhtiön yhteisövero 20 %	10 103,55	10 103,55	10 103,55	
Verojen määrä yhteensä	29 471,65	29 967,51	30 463,38	
Vero-%	25,68 %	26,11 %	26,54 %	

TAULUKKO 14. Apteekin ja osakeyhtiön verolaskelma vuodelle 2020: varojen nosto osinkona

Osakeyhtiön nettovarallisuus				32 816,11
= Osakkeiden matemaattinen arvo				32 816,11
8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta				2 625,29
Pääomatulo-osinko				
- Veronalaista 25 %				656,32
- Verovapaata 75 %				1 968,97
Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 10%	
Pääomatulot apteekista	6 175,52	3 087,76		0,00
Pääomatulot yhteensä	6 831,84	3 744,08		656,32
Pääomatulojen verot	2 049,55	1 123,22		196,90
Ansiotulojen verot apteekista	17 515,44	18 937,63		20 359,83
Osakeyhtiön yhteisövero 20 %	10 103,55	10 103,55		10 103,55
Verojen määrä yhteensä	29 668,55	30 164,40		30 660,27
Vero-%	25,85 %	26,28 %		26,72 %

TAULUKKO 15. Apteekin ja osakeyhtiön verolaskelma vuodelle 2020: varojen nosto palkkana

Osakeyhtiön verotettava tulo ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja			50 517,74
- Palkka			-2 625,29
- Sairausvakuutusmaksu 1,34 %			-35,18
Verotettava tulo			47 857,27
- Yhteisövero 20 %			-9 571,45
Tulos verojen jälkeen			38 285,82
Pääomatulon osuus	A 20 %	B: 10 %	C: 0 %
Ansiotulot apteekista	58 068,44	61 156,20	64 243,96
Palkka	2 625,29	2 625,29	2 625,29
Ansiotulot yhteensä	60 693,73	63 781,49	66 869,25
- Tulonhankkimisvähennys	-750,00	-750,00	-750,00
Puhdas ansiotulo	59 943,73	63 031,49	66 119,25
- Ansiotulovähennys	-1 502,53	-1 363,58	-1 224,63
- Perusvähennys	0,00	0,00	0,00
Verotettava ansiotulo/kunta	58 441,20	61 667,91	64 894,62
Verotettava ansiotulo/valtio	59 943,73	63 031,49	66 119,25
Kunnallisvero yms.	12 845,38	13 554,61	14 263,84
Valtion vero	6 808,04	7 464,19	8 120,34
- Työtulovähennys	-1 274,24	-1 217,42	-1 160,61
Valtion vero	5 533,80	6 246,77	6 959,73
Ansiotulojen verot yhteensä	18 379,18	19 801,38	21 223,57
Pääomatulojen verot apteekista	1 852,66	926,33	0,00
Osakeyhtiön yhteisövero 20 %	9 571,45	9 571,45	9 571,45
Verojen määrä yhteensä	29 803,29	30 299,16	30 795,02
Vero-%	25,97 %	26,40 %	26,83 %

Laskimme lopuksi vielä verojen määrän vuodelle 2020, mikäli osakeyhtiö olisi verotettu kokonaan tyhjäksi. Tämä on kuitenkin teoreettinen vaihtoehto, ja laskelmat tehtiin vain vertailun vuoksi. Ensin verojen määrä laskettiin, jos osakeyhtiön koko tulos olisi nostettu osinkona (liite 2). Toisessa vaihtoehdossa osinkoa olisi nostettu pääomatulo-osingon verran ja loput olisi nostettu palkkana (liite 3). Laskelmien perusteella nähdään, että molemmissa vaihtoehdoissa ansiotulona verotettavaksi tuleva määrä on niin suuri, että verotuksellista hyötyä ei saada. Lisäksi osakeyhtiön nettovarallisuuden kasvattamisen kannalta tällainen toiminta ei olisi järkevää.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Osakeyhtiötä perustetaan apteekkien yhteyteen yleensä verotuksellisista syistä. Tässä opinnäytetyössä haluttiin selvittää, onko apteekkarille verotuksellisesti kannattavaa perustaa osakeyhtiö apteekin rinnalle. Tavoitteena oli myös tutkia, mikä olisi verotuksellisesti edullisin vaihtoehto varojen nostamiseen osakeyhtiöstä. Näitä kysymyksiä varten meidän piti ensin perehtyä molempiin yhtiömuotoihin sekä apteekkialan erityispiirteisiin.

Lähdimme selvittämään osakeyhtiön tuomia mahdollisia verohyötyjä apteekkarille tekemällä laskelmia, jotka perustuivat vuoden 2019 tilinpäätöstietoihin sekä tilitoimiston antamaan ennusteseen vuodelle 2020. Seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon (taulukko 16) on koottu verojen määrät ja veroprosentit edellisessä luvussa esitetyillä eri vaihtoehdoilla. Verojen määrät laskettiin molemmille vuosille pelkästään toiminimenä sekä toiminimen ja osakeyhtiön yhdistelmänä. Taulukosta nähdään, että verojen määrä on molempina vuosina pienempi osakeyhtiön kanssa.

Toiminimen tulos verotetaan kokonaan yrittäjän henkilökohtaisena tulona. Veroja maksetaan koko verotettavasta tulosta huolimatta siitä, nostetaanko varoja vai ei. Osakeyhtiö maksaa tuloksestaan yhteisöveron ja osakasta verotetaan vain, jos hän nostaa varoja yrityksestä. Osakeyhtiössä voidaan siis säädellä verojen määrää enemmän kuin toiminimessä. Laskelmista nähdäänkin, että verojen määrä toiminimenä on suurempi kuin yhdistelmänä laskettaessa, koska koko verotettava tulo tulee verotettavaksi. Ero huomataan erityisesti vuoden 2020 laskelmissa, joissa verotettava tulo on suurempi ja nettovarallisuus pienempi, joten suurin osa tulee verotettavaksi ansiotulona. Kun katsotaan tilannetta, jossa osakeyhtiöstäkin olisi nostettu kaikki varat, ei verohyötyä enää osakeyhtiöstä saada. Verojen määrä tässä vaihtoehdossa on kaikkein suurin, johtuen ansiotulojen progressiivisesta verotuksesta sekä osakeyhtiön osittain kahdenkertaisesta verotuksesta.

TAULUKKO 16. Yhteenveto verolaskelmista

Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 0 %
Vuosi 2019			
Verojen määrä toiminimenä veroprosentti	18 311,33 25,90	20 464,67 28,94	23 131,22 32,71
Verojen määrä yhdistelmänä			
- ei varojen nostoa veroprosentti	17 796,19 24,46	13 877,46 19,07	14 202,07 19,52
- osinko veroprosentti	18 019,33 24,76	14 074,35 19,34	14 398,97 19,79
- palkka veroprosentti	17 267,09 23,73	13 642,12 18,75	14 424,48 19,82
Vuosi 2020			
Verojen määrä toiminimenä veroprosentti	39 653,28 35,33	42 675,26 38,02	45 649,50 40,67
Verojen määrä yhdistelmänä			
- ei varojen nostoa veroprosentti	29 471,65 25,68	29 967,51 26,11	30 463,38 26,54
- osinko veroprosentti	29 668,55 25,85	30 164,40 26,28	30 660,27 26,72
- palkka veroprosentti	29 803,29 25,97	30 229,16 26,40	30 795,02 26,83
Verojen määrä, jos osakeyhtiö tyhjennetään			
- kokonaan osinkona veroprosentti	43 513,48 37,92	44 318,12 38,62	45 122,76 39,32
- pääomatulo-osinko ja loput palkkana veroprosentti	43 782,91 38,15	44 560,61 38,83	45 331,70 39,50

Sillä, nostaako apteekkari osakeyhtiöstä varoja osinkona tai palkkana tai jättää kokonaan nostamatta, ei tässä aineistossa ole verotuksellisesti isoa merkitystä. Osakeyhtiön nettovarallisuus ja sen myötä pääomatulo-osingon (ja palkan) määrä on tarkasteluvuosien laskelmissa sen verran pieni, että merkittävää eroa ei saada. Tarkkaa vastausta edullisimpaan varojennostotapaan ei siis näillä laskelmilla pysty antamaan. Voidaan kuitenkin päätellä, että osakeyhtiön nettovarallisuuden kasvaessa edullisemmin verotetun osinko-osuuden määrä kasvaa. Jos vastaava summa nostettaisiin palkkana, tulisi se verotettavaksi kireämmin yhdessä apteekista saatavien ansiotulojen kanssa.

Vuoden 2019 laskelmissa toiminimen ja osakeyhtiön yhdistelmänä verorasitus oli pienin, jos toiminimen laskelmissa käytettiin pääomatulon määrän laskemisessa 10 %:n vuotuista tuottoa pääomatulo-osuudenlaskentaperusteesta. Tähän vaikutti edellisen vuoden lopussa tapahtuneeseen apteekin vaihdokseen liittyneet kertaluonteiset kulut, mikä pienensi apteekin verotettavaa tuloa. Näin ollen ansiotulojen määrä ei noussut niin korkeaksi. Muissa vaihtoehdoissa pääomatulon määrä kannatti laskea käyttäen 20 %:n vuotuista tuottoa, jotta ansiotulojen määrä oli mahdollisimman pieni.

Yhtenä näkökulmana työtä tehdessä nousi esille se, miten paljon tulosta kertyy apteekin lääkemyynnistä ja onko sen määrä riittävä apteekkarin tarpeisiin. Apteekin tulos pienenee molempina tarkasteluvuosina huomattavasti, jos apteekin rinnalla toimisi osakeyhtiö. Liiketulosta ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja voidaan esimerkiksi vertailla proviisorin taulukkopalkkaan. Vuonna 2020 proviisorin ylin taulukkopalkka on 5 297 euroa kuukaudessa eli 63 564 euroa vuodessa (Farmasiailiitto 2020, viitattu 30.5.2020). Vuonna 2019 jäädään selvästi sen alle, mutta vuonna 2020 apteekin liike-tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja ylittää jo proviisorin ylimmän taulukkopalkan määrän. Rahan tarpeen määrä on kuitenkin yksilöllinen ja apteekkarin itse tulee se määrittellä.

Laskelmien perusteella voidaan sanoa, että osakeyhtiön kanssa apteekkarin verorasitus pienenee. Vaikka tarkkoja tuloksia verotuksen kannalta edullisimmasta varojennostotavasta ei saatu, voidaan sanoa, että näin pienellä nettovarallisuudella varojen nosto osakeyhtiöstä ei ole tarkoituksenmukaista. Mikäli apteekkarilla ei ole tarvetta nostaa varoja osakeyhtiöstä, vaan hän pärjää apteekista saatavilla tuloilla, kannattaa varat jättää osakeyhtiöön odottamaan nettovarallisuuden kasvua, jolloin saa nostettua enemmän kevyemmin verotettua pääomatulo-osinkoa.

7 POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää toimeksiantajalle, olisiko hänen verotuksellisesti kannattavaa perustaa erillisyhtiö apteekin yhteyteen. Lisäksi oli selvitettävä tapa, jolla apteekkarin olisi verotuksellisesti edullisinta nostaa varoja omaan käyttöönsä. Koska kyseinen apteekkari oli jo harkinnut osakeyhtiön perustamista, meillä oli selvitettävänäme aito ongelma, jota aloimme tutkia laadullisella tutkimusmenetelmällä. Koska tutkimme vain yhden tietyn apteekkarin tilannetta, saimme parhaiten tarvittavaa taustatietoa haastatteleamalla apteekkaria ja hänen kirjanpitäjäänsä. Koska apteekkiala ei ollut meille alun perinkään vieras, saimme nopeasti kokonaiskuvan siitä, mitkä asiat vaikuttavat apteekin ja apteekkarin verotukseen ja minkälaista aineistoa aiheesta kannattaisi kerätä. Aikaisemmat kykymme ja kokemuksemme pääsivät siis esiin tässä kehittämistehtävässä.

Haastatteluja varten keräsimme tärkeimmät kysymyksemme ja lähetimme ne etukäteen haastateltaville. Haastattelujen alussa saimme suostumukset haastattelujen tallentamiseen. Jo työme alkuvaiheessa sovimme toimeksiantajamme kanssa, että hänet pidetään työssämme nimettömänä. Myös kirjanpitäjä pysyy nimettömänä. Yhteistyö oli sujuvaa sekä toimeksiantajan että kirjanpitäjän kanssa. Opinnäytetyö tehtiin parityönä, mikä sopi molemmille hyvin. Olemme jo aiemmin opintojen aikana tehneet yhdessä töitä, joten tunsimme toisen työskentelytavat. Suurin haaste opinnäytetyön etenemisessä oli aikataulussa pysyminen, sillä perhe, työ ja muut opinnot toivat molemmilla omat haasteensa ajankäytölle. Loppujen lopuksi työ saatiin kuin saatiinkin valmiiksi sovitussa aikataulussa.

Tutkimustamme voi pitää suhteellisen luotettavana, koska käytimme laskelmissamme tarkkoja, toteutuneita lukuja, ja selvitimme riittävän tarkasti olennaisten tilinpäätöserien sisällöt. Lisäksi saimme laskelmien tekoon ohjeita kirjanpitäjältä, jonka erityisosaamisalueeseen kuului apteekkien kirjanpito. Vuoden 2019 verolaskelmiin vaikutti kuitenkin apteekin vaihtoon liittyneet erät, joiden vaikutusta emme pystyneet täydellisesti selvittämään. Vuoden 2020 laskelmat taas tehtiin ennusteiden pohjalta, joten niiden tarkkuus selviää vasta myöhemmin. Lisäksi osakeyhtiön nettovarallisuutta ei pystytty tarkasti määrittelemään. Haastetta työhöme toi myös se, että emme saaneet käyttööme tiloimiston virallista ohjeistusta vastaavien laskelmien tekoon, emmekä löytäneet muita vastaavia lopputöitä. Teimme työmme niin tarkasti kuin mahdollista käytettävissä olleilla tiedoilla. Kaiken kaikkiaan laskelmamme ovat apteekkarille suuntaa antavia ja auttavat päätöksenteossa.

Harkitessaan osakeyhtiön perustamista apteekin rinnalle, apteekkarin olisi hyvä tuntea molemmat yhtiömuodot ja niihin liittyvät veloitteet. Oma talousosaaminen kannattaisi päivittää ja tehdä muutos yhdessä osaavan kirjanpitäjän kanssa. Tulee muistaa, että verojen määriin vaikuttaa kulloinkin voimassa oleva verolainsäädäntö. Tehdyt laskelmat eivät ehkä päde enää vuoden päästä, vaan niitä tulee päivittää ajantasaisiksi. Osakeyhtiön perustaminen vie aikaa ja rahaa, mutta myös tuo uusia mahdollisuuksia yrittäjyyteen sekä mahdollisia verokevennyksiä. Osakeyhtiön hyödyntäminen vaatii pitkäjänteistä suunnittelua, ja apteekkarin tulee varautua siihen, että ensimmäisinä vuosina on pärjättävä apteekin lääkemyynnistä syntyvällä tuloksella.

Osakeyhtiön perustaminen apteekin rinnalle tuo apteekkarille mahdollisuuden kasvattaa tulostaan uusin keinoin. Apteekkiin perustettavan terveystieteen avulla asiakkaille voidaan esimerkiksi tarjota palvelua, missä sairaanhoitaja pistää asiakkaan ostaman rokotteen samalla apteekkikäynnillä. Myös osakeyhtiön varoja sijoittamalla on mahdollista saada lisätuottoja kasvattamaan yhtiön nettovarallisuutta. Toki esimerkiksi parempaa tuottoa tarjoavat osake- ja korkomarkkinat tuovat myös riskiä pääoman arvon laskusta, joten päivittäisen toiminnan vaatimaa varallisuutta ei kannata sijoittaa turhan riskipitoisesti.

Tutkimuksen perusteella nähdään, että veroja tulee maksettavaksi vähemmän, jos apteekin rinnalla on osakeyhtiö. Osakeyhtiön perustamisen kannattavuus on kuitenkin iso kokonaisuus, josta verotus muodostaa yhden osan. Tämä tutkimus keskittyi pelkästään verotuksen näkökulmaan, joten jatkotutkimuksena olisi hyvä selvittää osakeyhtiön volyymin riittävyttä, ja sitä, saadaanko nettovarallisuutta voittovarojen kautta kasvatettua tarpeeksi ja miten nopeasti. Olisi hyvä myös selvittää, paljonko nettovarallisuuden pitää olla, että kevyemmin verotettua osinkoa saa nostettua halutun verran, ja mitä keinoja sen kasvattamiseen on. Koska osakeyhtiöstä ei alkuvuosina pysty juurikaan nostamaan varoja, kannattaa apteekin lääkemyynnistä saatavan tuloksen riittävyttä apteekkarin taloudellisiin tarpeisiin selvittää.

Myös vastaavat verolaskelmat kannattaa toteuttaa kolmen vuoden kuluttua uudestaan, kun apteekkarin on maksanut pitkäaikaisen lainansa pois. Tällöin myös apteekin toiminta on oletettavasti tasoitunut ja tuloksen muodostuminen on ollut tasaisempaa useamman vuoden. Myös apteekin nettovarallisuus ja sitä myötä pääomatulon laskentaperuste kasvaa, ja apteekin tulosta suurempi osa on edullisemmin verotettua pääomatuloa, mikä osaltaan vaikuttaa verojen määrään. Kiinnostavaa

olisi myös tehdä apteekille tilinpäätösanalyysi, missä tutkittaisiin yksittäisen apteekin kannattavuutta sekä yleisesti apteekki-alan taloudellista tilannetta. Pitääkö yleinen oletamus apteekkien olevan varsinaisia rahasampoja paikkaansa?

LÄHTEET

Alhola, K. 2016. Eri yritysmuotojen verotuksellisia erityispiirteitä. Tilisanomat 2/2016, 40–42.

Apteekkari. 2020. Haastattelu 30.4.2020. Tekijöiden hallussa.

Apteekkariliitto 2016. APTEEKKI – Yritys, toiminta & talous 2016. Viitattu 29.2.2020, https://www.apteekkariliitto.fi/media/3-apteekkariliitto.fi/apteekkitieto/julkaisut/apteekki_yritys_toiminta_talous_2016.pdf.

Apteekkariliitto 2019. Vuosikatsaus 2019. Viitattu 14.3.2020, https://www.apteekkariliitto.fi/media/3-apteekkariliitto.fi/liitto/vuosikatsaukset/vuosikatsaus_2019.pdf.

Apteekkiverolaki 9.9.2016/770.

Farmasialiitto 2020. Nykyinen palkkataulukko. Viitattu 30.5.2020, <https://www.farmasialiitto.fi/palvelut-ja-edut/palvelut-jasenelle/tyosuhde/apteekkisektorin-palkat/nykyinen-palkkataulukko.html#209692ea>.

Holopainen, T. 2019. Yrityksen perustamisopas. Käytännön perustamistoimet. 28. uudistettu painos. Helsinki: Asiatieto Oy.

Honkamäki, T., Kujanpää, E. & Pennanen, M. 2018. Yritysjärjestelyjen käsikirja. Kirjanpito, verotus ja yhtiöoikeus. Helsinki: Alma Talent Oy.

Jalonen, H. 2015. Kannattava apteekki. Helsinki: Pharmapress Oy.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Laki elinkeinotulon verottamisesta 24.6.1968/360.

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa 22.12.2005/1142.

Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558.

Laki yksityisestä terveydenhuollosta 9.2.1990/152.

Lääkelaki 10.4.1987/395.

Mäklin, S., Laukkonen, M.-L., Aaltonen, K., Heino, P., Koskinen, H., Saastamoinen, L., Hyvärinen, A. & Reinikainen, L. 2020. Lääkehoidon kokonaiskustannukset ja apteekkitalous – Esiselvitys. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2020:1. Viitattu 12.4.2020, http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162018/STM_2020_1_Rap.pdf.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

Ossa, J. 2017. Taloushallinnon verolait. 2. uudistettu painos. Helsinki: Alma Talent Oy.

Patentti- ja rekisterihallitus 2019. Kaupparekisteri. Yksityisen elinkeinonharjoittajan (”toiminimen”) perustamisilmoitus. Viitattu 25.3.2020, <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/perustaminen.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus 2020a. Kaupparekisteri. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. Viitattu 25.3.2020, <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus 2020b. Kaupparekisteri. Yksityinen elinkeinonharjoittaja. Viitattu 25.3.2020, <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh.html>.

Patentti- ja rekisterihallitus 2020c. Kaupparekisteri. Osakeyhtiön perustamisilmoitus. Viitattu 2.4.2020, <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen.html>.

Raunio, M., Romppainen, L., Ukkola, O. & Kotiranta, K. 2018. Varojen jakaminen ja verotus osakeyhtiössä. Helsinki: ST-Akatemia Oy.

Reinikainen, L., Hyvärinen, A. & Happonen, P. 2019. Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2014-2017. Fimea kehittää, arvioi- ja informoi- julkaisusarja 2/2019. Viitattu 12.4.2020, <https://www.fimea.fi/documents/160140/1188389/Fimea+KAI+2+2019+Apteekkien+tilinp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6sanalyysi+vuosilta+2014-2017.pdf/5d67200e-9f57-2069-97fb-7603992d59bc>.

Reinikainen, L., Hyvärinen, A. & Happonen, P. 2020. Apteekkien tilinpäätösanalyysi vuosilta 2015-2018. Fimea kehittää, arvioi ja informoi- julkaisusarja 2/2020. Viitattu 14.3.2020, <https://www.fimea.fi/documents/160140/1188389/2+2020+Apteekkien+tilinp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6sanalyysi+vuosilta+2015%E2%80%932018.pdf/76b7f411-43f8-ed7-acfd-0e7e58608f2a?t=1584963868389>.

Salin, M. 2015. Liikkeen- ja ammatinharjoittajan verokirja. 12. uudistettu painos. Helsinki: Verotieto Oy.

Sundell, T. & Harjula, I. 2011. Apteekin talous. Teoksessa Apteekinhoidon käsikirja. Helsinki: PharmaPress Oy, 95–132.

Toimeksiantajan kirjanpitäjä. 2020. Haastattelu 18.5.2020. Tekijöiden hallussa.

Tomperi, S. 2018. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 29., uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Tuloverolaki 30.12.1992/1535.

Valtiokonttori 2018. Valtiokonttorin ehdotus valtion tilinpäätökseksi varainhoitovuodelta 2018. Viitattu 31.3.2020, <https://vk-wordpress-bucket-prod.s3-eu-west-1.amazonaws.com/uploads/sites/4/2019/03/Valtiokonttorin-ehdotus-valuation-tilinp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6ksekseksi-2018.pdf>.

Valtiokonttori 2019. Valtiokonttorin ehdotus valtion tilinpäätökseksi varainhoitovuodelta 2019. Viitattu 31.3.2020, https://vk-wordpress-bucket-prod.s3-eu-west-1.amazonaws.com/uploads/sites/4/2020/03/Valtiokonttori_ehdotus_tilinpaaatos_varainhoitov2019.pdf.

Verohallinto 2016. Syventävät vero-ohjeet. Liikkeen- ja ammatinharjoittajan elinkeinotoiminnan nettovarallisuus tuloverotuksessa. Viitattu 31.3.2020, https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48564/liikkeen_ja_ammattinharjoittajan_elinkei/.

Verohallinto 2017. Syventävät vero-ohjeet. Apteekkivero. Viitattu 29.2.2020, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48607/apteekkiver/>.

Verohallinto 2018a. Syventävät vero-ohjeet. Osinkotulojen verotus. Viitattu 31.3.2020, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47901/osinkotulojen-verotus/>.

Verohallinto 2018b. Syventävät vero-ohjeet. Työpanokseen perustuvan osingon ja ylijäämän verotus. Viitattu 15.4.2020, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47804/tyopanokseen-perustuvan-osingon-ja-ylijaaaman-verotus/>.

Verohallinto 2019a. Syventävät vero-ohjeet. Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2020. Viitattu 30.3.2020, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47405/verohallinnon-p%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s-verovapaista-matkakustannusten-korvauksista-vuonna-2020/>.

Verohallinto 2019b. Syventävät vero-ohjeet. Valtion tuloveroasteikko 2020. Viitattu 31.3.2020, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48846/valtion-tuloveroasteikko-2020/>.

Verohallinto 2020a. Yritykset ja yhteisöt. Tappiot - liikkeen- ja ammatinharjoittaja. Viitattu 27.3.2020, <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/veroilmoitus/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/tappiot/>.

Verohallinto 2020b. Osakeyhtiön tuloverotus – verovuosi 2020. Viitattu 22.3.2020, <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/osakeyhtio-ja-osuus-kunta/verovuosi-2020/>.

Verohallinto 2020c. Yritykset ja yhteisöt. Rahan nostot ja yksityiskäyttö – yksityinen elinkeinonharjoittaja. Viitattu 5.4.2020, <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/veroilmoitus/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/rahan-nostot-ja-yksityisk%C3%A4ytt%C3%B6/>.

Verohallinto 2020d. Syventävät vero-ohjeet. Eräiden yhteisöjen tulolähdejaon poistuminen. Viitattu 12.4.2020, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/77302/er%C3%A4iden-yhteis%C3%B6jen-tulol%C3%A4hdejaon-poistaminen2/>.

Verohallinto 2020e. Henkilöasiakkaat. Verokortti ja veroilmoitus. Ilmoita ja tarkasta vähennykset. Viitattu 15.5.2020, <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/ilmoita-ja-tarkista-vahennykset/>.

Verohallinto 2020f. Henkilöasiakkaat. Verokortti ja veroilmoitus. Vähennykset. Työhuonevähennys. Viitattu 21.5.2020, <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/tulonhankkimismenot/ty%C3%B6huonev%C3%A4hennys/>.

Verohallinto 2020g. Syventävät vero-ohjeet. Sairausvakuutusmaksu. Viitattu 27.5.2020, <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48793/sairausvakuutusmaksu3/>.

Veronmaksajat 2019. Yrityksen verotietopaketti. Helsinki: Verotieto Oy.

Villa, S. 2018. Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö. 5. uudistettu painos. Helsinki: Alma Talent Oy.

Valtion tuloveroasteikko vuonna 2019

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä osasta, %
17 600-26 400	8,00	6,00
26 400-43 500	536,00	17,25
43 500-76 100	3 485,75	21,25
76 100-	10 413,25	31,25

Valtion tuloveroasteikko vuonna 2020

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä osasta, %
18 100-27 200	8,00	6,00
27 200-44 800	554,00	17,25
44 800-78 500	3 590,00	21,25
78 500-	10 751,25	31,25

Laskelmissa käytetyt muut veroprosentit ja maksut

Pääomatulon veroprosentti	30 % 30 000 euroon saakka, ylittävältä osalta 34 %
Kunnallisvero- ja kirkollisveroprosentti yhteensä	21,30 %
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	Vuonna 2019 0,00 % Vuonna 2020 0,68 %
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	Vuonna 2019 0,77 % Vuonna 2020 1,34 %
Osakeyhtiön yhteisövero	20 %

Laskelmissa huomioidut vähennykset

Tulohankkimisvähennys	Tehdään palkkatulosta
Ansiotulovähennys	Tehdään kunnallisverotuksessa puhtaasta ansiotulosta
Perusvähennys	Tehdään kunnallisverotuksessa puhtaasta ansiotulosta
Työtulovähennys	Tehdään ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta
Työhuonevähennys	900 euroa/ vuosi

Osakeyhtiön verotettava tulo ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				50 517,74
- Yhteisövero 20 %				10 103,55
Tulos verojen jälkeen				40 414,19
Osakeyhtiön nettovarallisuus (=osakkeiden matemaattinen arvo)				32 816,11
8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta				2 625,29
Pääomatulo-osinko				2 625,29
- Veronalaista 25 %				656,32
- Verovapaata 75 %				1 968,97
Ansiotulo-osinko				37 788,90
- Veronalaista 75 %				28 341,68
- Verovapaata 25 %				9 447,23
Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 0 %	
Pääomatulot apteekista	6 175,52	3 087,76	0,00	
Pääomatulot yhteensä	6 831,84	3 744,08	656,32	
Pääomatulojen verot	2 049,55	1 123,22	196,32	
Ansiotulot apteekista	58 068,44	61 156,20	64 243,96	
Ansiotulot yhteensä	86 410,12	89 479,88	92 585,64	
Puhdas ansiotulo	86 410,12	89 479,88	92 585,64	
- Ansiotulovähennys	-311,54	-172,60	-33,65	
- Perusvähennys	0,00	0,00	0,00	
Verotettava ansiotulo/kunta	86 098,58	89 325,28	92 551,99	
Verotettava ansiotulo/valtio	86 410,12	89 479,28	92 585,64	
Kunnallisvero yms.	18 924,47	19 633,70	20 342,93	
Valtion vero	13 223,16	14 188,09	15 153,01	
- Työtulovähennys	-787,25	-730,44	-673,62	
Valtion vero	12 435,91	13 457,65	14 479,39	
Osakeyhtiön yhteisövero 20 %	10 103,55	10 103,55	10 103,55	
Verot yhteensä	43 513,48	44 318,62	45 122,76	
Vero-%	37,92 %	38,62 %	39,32 %	

Osakeyhtiön verotettava tulo ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				50 517,74
- Palkka				-46 611,54
- Sairausvakuutusmaksu 1,34 %				624,59
Verotettava tulo				3 281,61
- Yhteisövero 20 %				-656,32
Tulos verojen jälkeen				2 625,29
Pääomatulo-osinko				2 625,29
- Veronalaista 25 %				656,32
- Verovapaata 75 %				1 968,97
Pääomatulon osuus	A: 20 %	B: 10 %	C: 0 %	
Pääomatulot apteekista	6 175,52	3 087,76	0,00	
Pääomatulot yhteensä	6 831,84	3 744,08	656,32	
Pääomatulojen verot	2 049,55	1 123,22	196,90	
Ansiotulot apteekista	58 068,44	61 156,20	64 234,96	
Palkka	46 611,54	46 611,54	46 611,54	
Ansiotulot yhteensä	104 679,98	107 767,74	110 855,50	
- Tulonhankkimisvähennys	-750,00	-750,00	-750,00	
Puhdas ansiotulo	103 929,98	107 017,74	110 105,50	
- Ansiotulovähennys	0,00	0,00	0,00	
-Perusvähennys	0,00	0,00	0,00	
Verotettava ansiotulo/kunta	103 929,98	107 017,74	110 105,50	
Verotettava ansiotulo/valtio	103 929,98	107 017,74	110 105,50	
Kunnallisvero yms.	22 844,05	23 522,74	24 201,42	
Valtion vero	18 698,12	19 663,04	20 627,97	
- Työtulovähennys	-464,89	-408,07	-351,26	
Valtion vero	18 233,23	19 254,97	20 276,71	
Osakeyhtiön yhteisövero	656,32	656,32	656,32	
Verot yhteensä	43 782,91	44 557,02	45 331,12	
Vero-%	38,15 %	38,83 %	39,50 %	